విశ్వసాహిత్యమాల ౩౦

ప్రపంచ కార్మికోద్యమచరిత్ర

మొదటి యింటర్నేషనల్, పారిస్‌కమ్యూన్.

అనువాదం
రా మ మో హ న్

విశ్వసాహిత్యమాల,
ముంగండ, (వయా) అంబాజీపేట,
తూర్పుగోదావరి.
1943

పరిచయం.

ప్రపంచకార్మికోద్యమచరిత్రే నేటి మానవచరిత్రగా భావింపవలసివస్తూంది. ఫ్యూడలు యుగంలో చక్రవర్తుల, మహారాజుల చరిత్రలే మానవజాతి చరిత్రలుగా వ్రాయబడినాయి; కాపిటలిస్టుయుగంలో బూర్జువావర్గ ప్రతినిధులుగా ఆయా దేశప్రభుత్వాల పోటీలు, స్పర్ధలు, యుద్ధాలే మానవ చరిత్రగా తయారైంది; నేడు ప్రపంచశ్రామికవర్గం, పీడితమానవులకు అగ్రగామిగా, వర్గరహితమానవ సమాజస్థాపనకై ప్రపంచమంతటా పోరాడుతూంది. మనం శ్రామికవిప్లవయుగంలో వున్నాము.

అందుచేత యింతవరకూ జరిగిన శ్రామిక పోరాటాల చరిత్రవల్ల మనం నేర్చుకోవలసిన పాఠాలు తెలుపుటకీ చిన్ని పుస్తకం వుపయోగపడుతుంది. ఈవుద్యమం నేడు మానవజాతి భవిష్యత్తునంతనూ నిర్ణయిస్తూంది. పోరాటంలో అగ్రగాములుగావున్న కామ్రేడ్సుకు యీ గ్రంథం అమూల్య సహకారి. దీనిని పాఠ్యగ్రంథంగా తీసికొనదగివుంది. ఫాసిస్టురాక్షసులు ప్రపంచాధిపత్యానికై చేస్తూన్న యీ యుద్ధసమయంలో ప్రపంచ ప్రజావుద్యమంలో పనిచేస్తూన్న మన సోదరదేశసేవకులలో విప్లవకర చైతన్యం ఉద్దీప్తం చేయగలుగుతుందని ఆశిస్తాము.

మార్క్సు, ఏంజిల్సుల నాయకత్వాన మొదటి యింటర్నేషనల్ ప్రపంచకార్మిక పోరాటాల్ని నడిపింది. 1871 లో పారిస్, కార్మికులు దీని నాయకత్వాన బ్రహ్మాండమైన పోరాటాన్ని నడిపేరు. ఈ పోరాటం ఓడిపోయి, యూరోపంతటా విప్లవ నిరోధకుల హస్తగతమైంది. ఈ పోరాటాల్లో మన కార్మికవర్గపార్టీ, కార్మికవర్గం చేసిన పొరబాట్లు యేమిటి? నేర్చుకోవలసిన పాఠాలేమిటి? అనేది యీ చిన్నపుస్తకంలో చూస్తాము. ఆంధ్రకామ్రేడ్సుకు యిది వుపయోగిస్తే, మా ప్రయత్నం సార్థకం.

అభివందనాలతో,

ముంగండ,
1—5—1943.

సంపాదకుడు.

ఒకటో ప్రకరణం

మొదటి—"ఇంటర్నేషనల్"

ప్రధానములయిన దేశాలలోని కార్మికోద్యమముయొక్క అభివృద్ధి.

1848 నాటి విప్లవం ఓడిపోయినాక పశ్చిమయూరపులోని రాజకీయ వాతావరణంలో చాలాకాలం వరకూ సంస్తంభనం ఏర్పడింది. ఆకాలం అంతా విప్లవశత్రువుల ప్రభావం అప్రతిహతంగా వెలిగిపోయింది. అయినప్పటికీ ఆర్థికాభివృద్ధిమాత్రం ఆగిపోలేదు. 1850 మొదలుకొనీ పారిశ్రామికాభివృద్ధి తీవ్రతరం అయింది. బ్రిటను—ఫ్రాన్సులద్వారా పెట్టుబడిదారీవిధానం వెనుకబడియున్న దేశాలలోకంటా చొచ్చుకుపోయి, అచ్చట అదివరకున్న ఉత్పత్తివిధానాల్ని నాశనంచేసివేసింది. దానిమూలంగా పల్లెటూళ్ళలోని రైతులు; పట్టణాలలోనిపెట్టీ బూర్జువాలూ సర్వనాశనం అయిపోయేరు., వారిలోంచే ప్రత్యేకాస్తిఅంటూలేని శ్రామికవర్గం ఏర్పడింది. ఈ ఏర్పరడంలోనే పెట్టుబడిదారీ పారిశ్రామిక విధానం విజృంభించడానికి మార్గం సుగమం అయింది. ఇతరదేశాలన్నింటిలోకన్న బ్రిటనులో పెట్టుబడిదారీ విధానం బాగా అభివృద్ధి చెందింది. 1850 నాటికే బ్రిటనులోని జనాభాలో సగానికి పైగా పట్టణాలకి చేరుకున్నారు. అచ్చట 1800 నాడు బొగ్గుయొక్క ఉత్పత్తి 1 కోటిటన్నులు మాత్రమే. కాని 1855 నాటికి ఆరుకోట్ల 10 లక్షల టన్నులవరకూ హెచ్చింది, ఉత్పత్తి. 1840 లో ఇనుము 13,90,000 టన్నులు తవ్వబడింది. 1855 నాటికి అది 32,18,000 టన్నులకి పెరిగింది. అన్నిటికన్నా బట్టల పరిశ్రమ మరీ విజృంభించింది. 1832 లో బ్రిటనులోని కదుళ్ళసంఖ్య 20 లక్షలు. కాని, 1858 నాటికి

వాని సంఖ్య 280 లక్షలు. 1854–64 మధ్య రైల్వేల పొడుగు 8034 మైళ్ళ నుంచి 12,789 వరకు పెరిగింది. 1850 నాటికి పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంలో బ్రిటనుది పైచేయి.

ఫ్రాన్సులోకూడా 3 వ నెపోలియన్ కాలంలో పెట్టుబడిదారీవిధానం అవిచ్ఛిన్నంగా అభివృద్ధిపొందింది. 1852 లో ఫ్రాన్సులోని బొగ్గు ఉత్పత్తి 4,94,000 టన్నులయితే 1862 నాటికది 1,03,17,000 టన్నులయింది. అదేకాలంలో ఇనుము ఉత్పత్తి 5,22,000 టన్నులనుంచి 10,91,000 టన్నులకి పెరిగింది. 1840 లో ఆవిరియంత్రాలున్న ఫ్యాక్టరీల సంఖ్య 3200. 1852 లో 6500, 1862 లో 15000! 1840 నాటికి 18,32 కిలోమీటర్ల పొడవుగల రైలుమార్గాలు వేయబడ్డాయి. 1860 నాటికి వాని పొడవు 9,439 కిలోమీటర్లు.

కాని, పెద్దపరిశ్రమలవిషయంలో బ్రిటను కంటె – ఫ్రాన్సు బాగా వెనకబడివుంది. ఫ్రాన్సులో గృహపరిశ్రమలు, చేతిపరిశ్రమలు బాగా హెచ్చుగా నేవున్నాయి. 1848 విప్లవంతర్వాత జర్మనీ పెట్టుబడిదారీ విధానాన్నే అనుసరించింది. బొగ్గు – ఇనుములవుత్పత్తి హెచ్చింది. ఉక్కు – నేతపరిశ్రమలు పెంపుచెయ్యబడినాయి. రైల్వేలపొడవు, సముద్రపు రాకపోకలు ఎక్కువైనాయి. విదేశవ్యాపారం పెరిగింది. వీటన్నింటితోపాటు పరిశ్రమలలోకూడా కేంద్రీకరణంకూడా అమలుపరచబడింది. జర్మనీ చిన్నచిన్న రాజ్యాంగాలుగా విభజించబడివుండడం పెట్టుబడిదారీవిధానం స్వేచ్ఛగా వృద్ధిపొందడానికి వీలులేకుండా వచ్చిందిగాని, లేకుంటే ఇంకా పరిశ్రమలు బాగా వృద్ధిపొందివుండేవి.

పెట్టుబడిదారీవిధానముయొక్క ఈఅభివృద్ధి ఒక్కపశ్చిమయూరపులోనేగాక ప్రపంచం అంతటా వ్యాపించింది. ఉత్తరఅమెరికాలోనూ, రష్యాలోనూకూడా ఇది వేళ్ళు పారింది. ఈకాలంలోనే పశ్చిమయూరపు జాతీయవిప్లవాలతో పూర్తిగా మార్పుచెందింది. జర్మనీ – ఇటలీలు జాతీయంగా ఐక్యతని పొందేయి. 1848 లో ఓడిపోయింతర్వాత కార్మి

కోద్యమం కొంతకాలంపాటు నిలబాటుచేసింది. కాని, త్వరలోనే అంటే 1855 నాటినుంచీ నెమ్మదినెమ్మదిగా కోలుకోసాగింది. కార్మికసంఘాలు ఒక్కొక్కటే తలలెత్తేయి. నిజానికి ఆసంఘాలు బలహీనంగానూ, ఒకదానికొకటి సంబంధంలేకుండానూ వుండిపోయినాయి. వాటికి స్పష్టమైన రాజకీయాదర్శం వుండేదికాదు.

ఇంగ్లండులో కార్మికోద్యమం.

1850 తర్వాత పదేళ్ళలోను ఇంగ్లీషు శ్రామికవర్గం రాజకీయముగా అణచివేయబడేవుంది. దీనికి కారణం ఛార్టిస్టు వుద్యమంయొక్క పరాజయమే. ఆరోజులలో ఇంగ్లండు 'ప్రాపంచిక కర్మాగారం' అనదగినంతగా పారిశ్రామికాభివృద్ధిపొందివుంది. పైగా సంయుక్తరాష్ట్రాలకీ - ఆస్ట్రేలియాకీ కలసిపోయిన ప్రజలసంఖ్య విపరీతం అయింది. కొద్దిపాటి సంవత్సరాలలో ఇంచుమించు 20 లక్షలమంది శ్రామికులు ఇంగ్లండు వదిలేరు. ఈవలసపోవడంచేత శ్రామికవర్గంలో దిట్టమైన, సమర్థతగల వ్యక్తుల సంఖ్య తగ్గింది. జీతాలు హెచ్చేయి. నిరుద్యోగం తగ్గింది. ఈఅన్నికారణాలచేతా ఇంగ్లండులో కార్మికోద్యమం అభివృద్ధిపొందే అవకాశాలు ఏర్పడలేదు. ఈకాలంనాటి బ్రిటిషు కార్మికసంఘాలు ఒకదానికొకటి సంబంధం లేకుండా విడివిడిగా ఏపరిశ్రమకి ఆపరిశ్రమకే వేరువేరుగావుండేది. రాజకీయ కార్యక్రమంఅంటే నేభయం. ఆర్థికపోరాటాలతో మాత్రమే సంతృప్తిపడివుండేది. ఆరోజులలో ముందుకువచ్చి, కొంత అభివృద్ధిపొందిన కో - ఆపరేటివుసొసైటీలు, బెనిఫిట్ ఎసోసియేషన్లు, మొదలయినవానికంత సాంఘిక ప్రాముఖ్యతలేదు. 1859 నాటికి బెనిఫిట్ ఎసోసియేషన్లలోని సభ్యుల సంఖ్య 30 లక్షలు. ఈసంఘాలుకారణంగా కార్మికవర్గానికి రాజకీయజీవితమూ, వర్గపోరాట విధానమూ దూరమైపోయినాయి. వృత్తి సంఘాల కేంద్రీకరణ (Craft centralisation) మార్గంలో ట్రేడ్

యూనియన్లు అభివృద్ధిపొందసాగినాయి. తాత్కాలికములైన ఆర్థిక సౌకర్యాలు గుంజుకోవడ మీద నే వానిదృష్టి కేంద్రీకరించబడింది. రాజకీయ దృష్ట్యా వారివిధానం ఎంతసేపూ బూర్జువారాజకీయపక్షాల్ని సమర్థించ డంతోనే సరిపోయింది. ఉదారవాదులకీ, అతివాదులకీ వీరు సహాయులుగా వుండేవారు.

1860 దాపున పరిస్థితులు కొంచెం మారడం ఆరంభించేయి. 1857 నాటి ఆర్థికదుస్థితివలన వర్గకలహం తీవ్రతరం అయింది. ఈదుస్థితివలన కలిగిన బాధలన్నిటిని పెట్టుబడిదారులు కార్మికుల నెత్తిని రుద్దడానికి దండయాత్ర లారంభించేరు. ఆదాడుల్ని కార్మికులు సమ్మెలతో ఎదుర్కొన్నారు. 1859 లోనూ, 1861 లోనూ జరిగిన తాపీపనివారి సమ్మెలు వీనిలో చెప్పదగినవి. ఈసమ్మెలు ఇంగ్లీషు కార్మికులో కాన్నంతనీ వుద్రేక పరచి, ప్రత్యేకవృత్తిసంఘాల నేర్పరచుటలోగల సంకుచితత్వాన్ని బయటపెట్టింది. ఫలితంగా 1861 లో మొట్టమొదటిమారుగా లండనులో 'ట్రేడుకౌన్సిలు' ఏర్పరచబడింది. 1868 లో మొదటి ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు జరపబడింది. క్రమేణా సమ్మిళిత కార్మికసంఘాలు ఏర్పడడానికి ప్రోత్సాహం చిక్కింది.

"ఫ్రాన్సులో కార్మికోద్యమం"

1848 జూన్ తిరుగుబాట్లకి ఫలితంగా తీసుకోబడిన ప్రతీకారచర్యలూ - నిర్బంధవిధానమూ కారణంగా ఫ్రాన్సులోని వుద్ధతమైన శ్రామికోద్యమం మంచి దెబ్బతింది. విప్లవభావాలఛాయకూడా కనపడని, శాంతి బోధకములయిన, 'ప్రౌఢన్' యొక్క పెటీ బూర్జువాసిద్ధాంతాలు ఆకాలపువారి అభిప్రాయాల్ని బాగా ఆకర్షించేయి. ప్రౌఢన్ పెట్టుబడిదారీ విధానానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకి. కాని, ఆతనిదృష్టిలో పెట్టుబడిదారీ సమాజంలోని దారిద్ర్యానికి మూలకారణం. ఉత్పత్తి విధానంలోగాక, వినిమయ

పద్ధతిలోనే వుంది. ఇదే పెటీబూర్జువాదృక్పథంలోని ప్రత్యేకత. ఈఆధారంమీద బయలుదేరి పరస్పరసహాయసంఘాలు; సహకారసంఘాలు; ఇంకా ఆమాదిరి సంఘాలయొక్క నిర్మాణంతో పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని ఎదిరించాలనే నిర్ణయానికి వచ్చేడు.

ప్రౌఢన్ సోషలిస్టుకాడు. ఉత్పత్తి సాధనాలమీద సంఘం అధికారం తీసుకోనడం పచ్చిద్రోహంగా తలుస్తాడు. కమ్యూనిస్టు సమాజం ఆతని దృష్టిలో బానిససమాజం. స్వంతఆస్తి అనేది వుండితీరాలని వాదిస్తాడు. స్వతంత్రంగా వస్తూత్పత్తిలో పాల్గొనే, చిన్నఆస్తిపరులసంఘం ఆతని లక్ష్యం. అల్లాఅయితేనే పెట్టుబడిదారీవిధానం అనే జాడ్యం వదలిపోతుందని ఆతనివూహ. కార్మికవర్గం రాజకీయపోరాటాలు జరపకూడదని ఆతని ఆశయం. సమ్మెలు పనికిరాదంటాడు. అవి అవినీతిపూరితములన్నాడు. సంఘంలో పాలకులు - పాలితులు అనేభేదం వుండకూడదన్నాడు. స్వతంత్ర ప్రజాసంఘాల స్వేచ్ఛాసమ్మేళనముగా మాత్రమే వుండాలన్నాడు. కనుకనే రాజ్యాంగంవిషయంలో సంపూర్ణంగా తాటస్థ్యం వహించమని తన అనుచరులకి హితోపదేశం చేసేడు. పెట్టుబడిదారీ విధానంవలన దెబ్బతిన్న సాంఘికశక్తు లన్నింటినీ ఏకంచేసి, పోరాటం సాగించడానికి బదులు, ప్రౌఢనిస్టులు బూర్జువా సమాజానికి దూరంగా వుంటేనే చాలునని తలపోసేరు.

పెట్టుబడిదారీవిధానంచేత నాశనంచేయబడి, తిరిగీ తమ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకోడానికి ప్రయత్నించుతూన్న చిన్నవుత్పత్తిదారుల ప్రతినిధి ప్రౌఢనిజం. ఫ్రాన్సులోని కార్మికవర్గం చైతన్యం పొందినది కాకపోవడంచేత, విప్లవవ్యతిరేకమైన ఈపెట్టీబూర్జువా సిద్ధాంతం వారిలో బాగా వ్యాప్తి చెందింది. ఫ్రెంచిపరిశ్రమలలో కొన్ని ముఖ్యశాఖలలో (వినోదసామగ్రులు - క్రసామానులు, తయారుచేసే కర్మాగారాలలో ప్రత్యేకంగా) జీతపుకూలీలకీ - చేతిపనివారికీ మధ్య భేదం స్పష్టంగా వుండదు.

కార్మికులలో కొన్నివర్గాలు నెపోలియను ప్రభుత్వపు ఏజంట్లవల లలో చిక్కుకున్నారు. కూలీలలోని వుద్రేకం చల్లార్చడానికీ, వారిని రాజకీయపోరాటాలకి దూరంచెయ్యడానికీ, కొద్దికొద్దిసౌకర్యాలు ఇయ్య బడినాయి. (వీనికే 'పోలీసుసోషలిజం' అని పేరుపెట్టేర్సు.) కూలీలలో కొద్దిమంది బ్లాంక్విని అనుసరించేరు. కొద్దిమంది విప్లవకారులతో ఒకరహస్య సంఘాన్ని కూర్చుకొని, సమయం చూసుకుని, ప్రభుత్వాధికారంలాక్కుని తమనియంతృత్వం స్థాపించి సామాజిక విధానాన్ని మార్చవలసియుంటుం దని వారిఅభిప్రాయం నెపోలియనిక్ ప్రభుత్వంఅంటే బ్లాంక్విస్టులకి అమితద్వేషం. ఆదినుంచీ అప్రభుత్వంతో వారు పోరాటం సాగిస్తూనే వచ్చేరు. ఆర్థిక - సాంఘికసమస్యలకి వారు ప్రాముఖ్యత నియ్యలేదు. ప్రజాసామాన్యంతో ప్రచారంసంగతి వదిలేసేరు. కనకనే వారి సంఖ్య పెరగలేదు.

జర్మనీలో కార్మికోద్యమం. (లాసెల్లియానిజం,)

1848 పోరాటాలలో పొందిన అపజయాలతో జర్మను కార్మికవర్గం గట్టిగా దెబ్బతింది. విప్లవం తర్వాత 1880 వరకూ కార్మికులసంఘాలు - ప్రత్యేకంగా కార్మిక విద్యాబోధకసంఘాలు - ఉదారబూర్జువా వాదుల పథకాన్నే అనుసరించేయి. 1860 - 70 ల మధ్య జర్మనీలో పరిశ్రమలు బాగా అభివృద్ధిచెందినాయి. జర్మనీ పారిశ్రామికదేశాల లెక్కలలోగణనకి వచ్చింది. ఈమార్పుతోపాటు కార్మికోద్యమంలోకూడా మార్పులు వచ్చేయి. వారికికూడా రాజకీయపుహక్కులు - స్వాతంత్ర్యం లభించింది. 1861 లో శాక్సనీరాష్ట్రపు కూలీల ప్రోత్సాహాన జాతీయశ్రామిక సమావేశం జరపడానికి నిర్ణయించబడి, "లీప్జిగు"లో కేంద్రసంఘం ఒకటి ఏర్ప రచబడింది. ఈలీప్జిగుకమిటీ "లాసెల్లీ" వద్దకుపోయి కార్మికవర్గముయొక్క కార్యక్రమ ప్రణాళికను తయారుచేసి యిమ్మనికోరింది. ఆరోజుల్లో లాసెల్లీ

(1825 - 1864) అతివాద రాజకీయవేత్తగా పరిగణించబడేవాడు. కమిటీ యొక్క కోరికపై ఆతడొక జాబువ్రాసేడు. దానిలో ప్రోగ్రెసివ్ పార్టీ (ఇది ఉదారబూర్జువాలపార్టీ) నుంచి విడిపోయి శ్రామికవర్గం ప్రత్యేక సంఘనిర్మాణం చేసుకోవాలని సూచించేడు. లీప్జిగ్ కమిటీ ఆసూచనని అంగీకరించి ఆతని సూచనలనే జర్మనుకార్మికవర్గోద్యమానికి ప్రణాళికగా ఏర్పరచింది. 1863 మే 23 వ తేదీన జర్మను కార్మికసమ్మేళనం ఏర్పరచబడింది. లాసెల్లీ దానికి మొదటి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. ఆతని మరణానంతరం "స్క్వైజరు' ప్రెసిడెంటయ్యాడు.

జర్మను కార్మికులలో చైతన్యంకలిగించి వారిని ప్రత్యేకంగా సంఘబద్ధంచేసినవాడు లాసెల్లీయే. సందేహం లేదు. కాని, మరొక్క విషయం. లాసెల్లీ పక్కా అపర్చ్యూనిస్టు. జర్మనుశ్రామికవర్గంలో మంచి పలుకుబడి సంపాదించేడు.

లాసెల్లీ సిద్ధాంతాలుగాని, ఎత్తుగడలుకాని, మార్క్సిస్టు దృక్పథంతో సరిపడవు. ఉదారబూర్జువా వాదులమీద దండయాత్ర సాగించడానికి 'యూంకర్ల' స్నేహం చేసేడు. బిస్మార్కుకి తోడ్పాటుచేసి కార్మిక వర్గానికి సౌకర్యాలు సంపాదించబోయేడు. ఆతని ఈ అపర్చ్యూనిసువిధానం వలన కలిగిన ఫలితం ఏమిటి? కార్మికోద్యమం క్రమ్మన నిరంకుశప్రభువుల పట్టుకొమ్మగా తయారయింది. ఏవిధమైన లొంగుబాటుదనానికీ అంగీకరించని మార్క్సు, లాసెల్లీయొక్క ఈతత్వాన్ని, శ్రామికవర్గానికి ద్రోహం చెయ్యడమేనని నిందించేడు.

లాసెల్లీ చారిత్రక భౌతిక వాదికాడు. ఆతని తాత్త్వికాలోచనలు కేవలం ఆదర్శవాదధోరణిలో సాగుతాయి. బూర్జువా రాజ్యాంగంయొక్క వర్గస్వభావం విషయమై ఆతనికి స్పష్టమైన అభిప్రాయాలు లేవు. "రాజ్యాంగంయొక్క నిజమైన కార్యక్రమం మానవజాతికి స్వతంత్రంగా జీవించడం నేర్పి తయారుచెయ్యడమే" నని ఆతనివాదం. ఈ బూర్జువా

ఆదర్శవాద సిద్ధాంతాన్ని నమ్మి లాసెల్లీ సార్వజనికవోటు హక్కుకి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. "ఆ వోటుహక్కుద్వారా శ్రామికులు సంపాదించగల ప్రాతినిధ్యం వారి హక్కుల్ని కాపాడగలదనీ; వర్గభేదాల్ని నాశనం చెయ్యగలదనీ; అతని నిశ్చయం. (జర్మనువర్కర్సు యూనియన్ నిబంధనావళినుంచి. 1863) నేటికీ జర్మన్ సోషల్ డెమాక్రట్లు; ఈ అభిప్రాయాల్నే అనుసరిస్తూన్నారు. వారికి లాసెల్లీయొక్క "స్వచ్ఛమైన ప్రజాతంత్ర విధానము" నందు నమ్మకం చెడలేదు. కార్మికవర్గ శత్రువులలో గల వేరువేరు వర్గస్వభావాలని అతడు గుర్తించలేదు. అతని వుద్దేశ్యంలో రైతులు కేవలమూ కార్మికవర్గానికి శత్రువులు. అతనికి అంతర్జాతీయతయందూ కూడా నమ్మకంలేదు.

"లాసెల్లీ కార్మికోద్యమాన్ని అతిసంకుచితమైన జాతీయవాద దృక్పథంతోనే చూస్తాడు. ఇది కమ్యూనిస్టుమానిఫెస్టోకీ, అంతకు పూర్వమేవున్న ఇతర సోషలిస్టు విధానాలకీ కూడా పూర్తిగా వ్యతిరేకం.".

(మార్క్సు - ఏంగిల్సులు—? Programm kritiken)

ప్రధానములైన విషయాలలో అంటే — ప్రష్యనునాయకత్వాన జర్మను జాతీయైక్యత స్థాపించడము; జర్మనీలో పోలండును కలిపివేసుకొనడము; బలాక్రమణ విషయంలో బిస్మార్కు కార్యక్రిమాలకి తలవొగ్గడం;- ఈలాంటి విషయాల్లో లాసెల్లీ కేవలం జాతీయవాద దృక్పథాన్నే అనుసరించేడు. ఈతని అనుసరించే 1914 లో హఠాత్తుగా దేశాభిమానం గుబులు ఆవహించిన కానాడ్ హైనిక్ అనే సోషల్ డెమాక్రటు ఈవిధంగా గర్జించేడు.

"లాసెల్లీ మృతుడైయైనా మృతజీవుడే. అతడు తన పార్టీ ఒక్కదాంట్లోనేకాదు - యావత్తు జర్మను ప్రజాహృదయాలలోనూ జాగరితం అవుతున్నాడు."

లాసెల్లీ కేవలం సంస్కరణవాది. అతని బోధనలన్నీ విప్లవవ్యతిరే కాలే. అయినా అతడు జర్మను కార్మికోద్యమాభివృద్ధికై శ్రమపడ్డాడు. తాను చెప్పేవి ఫలానావాదాలలోనివి అని చెప్పకపోయినా, మార్క్సు అభిప్రాయాలు చాలవరకు జర్మను శ్రామికులలో ప్రచారం చేసేడు.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుకి సంబంధించినంతవరకు జర్మనువర్కర్సు యూనియను జర్మను చట్టాలప్రకారం దానితో ఎక్కువసంబంధం పెట్టు కొనడానికి వీలులేక దూరంగా వుండిపోయినా, తరుచుగా ఇంటర్నేషనలు యొక్క నిర్ణయాలనీ, కార్యక్రమానీన్నీ, అంగీకరించినట్లుగా ప్రకటిస్తూ వచ్చింది.

1869 లో 'ఐసెనాక్' అనేచోట శ్రామిక విద్యాప్రబోధసంఘాల సమావేశం జరిగింది. ఆసమయంలో, అక్కడనే సోషల్ డెమాక్రటిక్ లేబర్ పార్టీ అనేపేర మరోసంఘం ఏర్పరచబడింది. మొట్టమొదట్లో ఈ సంఘం శాకనిరాష్ట్రంలోని పీపిల్సు పార్టీతో కలిసివుండేది. ఈపీపిల్సు పార్టీ పెటీ – బూర్జువా – రాడికల్ – డెమాక్రటిక్ పార్టీ. ఈ సోషల్ డెమాక్రటిక్ లేబర్ పార్టీకి నాయకులు విల్హెల్మ్ లెబక్నెట్. (1826_1900) ఆగస్టు బెబెలు (1840-1913) లు. ఈ 'ఐసెనాక్' పార్టీ లాసెల్లీయొక్క పొరపాటు అభిప్రాయాలనే అనుసరిస్తూ వచ్చినా, చాలవరకు మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలని అనుసరిస్తూ, ఇంటర్నేషనలుతో సంబంధం పెట్టుకొనేవారు.

రెండో ప్రకరణం.

ఇంటర్నేషనలుయొక్క స్థాపన.

1860 గడిచేక ఇంగ్లాండు - ఫ్రాన్సులలో కార్మికోద్యమాలు తిరిగీ తలలెత్తసాగినాయి. అమెరికాలో జరుగుతూన్న అంతర్యుద్ధం (Civil-war) కారణంగా యూరపులో పత్తికి కరవువచ్చింది. (1861 - 65)

దానివలన బట్టలపరిశ్రమ స్తంభించింది. వేలకొలది కూలీలు నిరుద్యోగులయ్యేరు. ఈసమయంలోనే యజమానులుకూడా కూలీలపరిస్థితులు మరింత దుర్భరం చేయడానికి సమకట్టేరు. వెంటనే ప్రతిఘటన ఏర్పడింది. లండను ట్రేడ్‌సొసైటీలు నిరుద్యోగుల సహాయానికి ఒకసంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. అటువంటిదే మరొకటి ఫ్రాన్సులోనూ ఏర్పడింది. ఆరెండుసంఘాలూ ఒకదానితో వొకటి సంబంధాలు ఏర్పరచుకొన్నాయి. ఆవిధంగా వివిధ దేశాలకూలీలు ఏకం కావలసిన ఆవశ్యతనీ - స్వరూపాన్నీ మొదటి పర్యాయంగా ఫ్రాన్సు - బ్రిటనులలోని కూలీలు స్పష్టంగా చూడగలిగేరు.

1863 లో రష్యామీద పోలిషు ప్రజలు చేసిన తిరుగుబాటు యూరపియను శ్రామికవర్గోద్యమానికి కొంతప్రోత్సాహం కలిగించింది. వారు ఈతిరుగుబాటుకి సంపూర్ణమైన సానుభూతీ - ఉత్సాహమూ ప్రకటించేరు. తిరుగుబాటుని ప్రోత్సహిస్తూ ఇంగ్లాండు - ఫ్రాన్సులలో ఆందోళన సాగించబడింది. సభలు చేయబడినాయి. ఊరేగింపులు నడిపించబడినాయి. పోలండుకి సహాయం చెయ్యమంటూ ఆయాప్రభుత్వాలకి విజ్ఞాపనలు చేయబడినాయి. 1863 లో పోలీసు తిరుగుబాటుదారులయెడ సానుభూతిచూపడానికై లండనులో వివిధజాతుల సమావేశం సమకూర్చబడింది. ఆసమావేశానికి ఇంగ్లీషుట్రేడ్‌యూనియనిస్టులు; ఫ్రెంచికార్మికప్రతినిధులు కూడా హాజరయ్యేరు. ఆంగ్లకార్మికులకీ యూరపియనుకార్మికులకీ మధ్య నిరంతరసంబంధాలు ఏర్పరచుకోవలసిన ఆవశ్యకత వున్నదంటూ ఈసభలో చర్చించబడింది. ఆరోజులలో బ్రిటిషు యజమానులు బ్రిటిషుకూలీలమీద పోటీకి చౌకరేట్లకి బెల్జియం - ఫ్రాన్సు - జర్మనీలనుంచి కూలీలని దిగుమతి చేసుకుంటూ వుండేవారు. బ్రిటిషు ట్రేడ్‌యూనియనిస్టుల కిది ఒక మహా సమస్య అయిపోయింది. ఈపద్ధతిని నిరోధించాలంటే, ఆయాదేశాల కార్మికసంఘాలతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకోవాలి. దానికై ప్రథమంలో ఫ్రెంచికార్మికులకి విజ్ఞప్తి పంప నిర్ణయించుకున్నారు. పైసమావేశం జరిగిన కొద్దికాలానకే విజ్ఞప్తి పంపబడిందికూడా,

"ప్రజలతో స్నేహం కలిగివుండడం శ్రామికవర్గానికి అత్యవసరం. పనిఘంటలు తగ్గింపచేసీ; జీతాలు హెచ్చింపచేసీ; మనకి సౌకర్యాలు సంపాదించుకుందుకు ప్రయత్నించినప్పుడల్లా సెట్టుబడిదారులు బెల్జియం నుంచీ, జర్మనీ ఫ్రాంసులనుంచీ, తక్కువ జీతాలమీద కూలీలను తీసుకొని వస్తామని బెదిరిస్తూన్నారు...దురదృష్టవశాత్తూ ఈ బెదిరింపు తరచుగా కార్యరూపం ధరిస్తూంది కూడాను."

ఈ విజ్ఞప్తి చేరేటప్పటికి ఫ్రాన్సులో కూలీస ఘాలదృష్టి అంతా సమీపంలో జరుగబోతూన్న ఛాంబర్ ఆఫ్ డిప్యూటీస్ ఎన్నికలమీద కేంద్రీకరించివుంది. అందుచేత వారు ఏడాదివరకూ దీనికి సమాధానం పంపలేదు. ఆపర్యాయమే మొట్ట మొదటిమారుగా వారి ప్రతినిధులు స్వతంత్రంగా ఎన్నికలలో పోటీకి నిలబడ్డారు. ఎన్నికలకి ముందు ప్రత్యేకంగా తమరు పోటీచేయవలసిన ఆవశ్యకతని నిరూపిస్తూ వారొక ప్రణాళికను కూడా ప్రకటించేరు. దానినే Manifesto of the Sixty అంటారు. (మానిఫెస్టో చివర 60 మంది సంతకాలు వుండడంచేత దానికా పేరు.) అందులో ప్రౌఢన్ విధానంలో బూర్జువాసమాజాన్ని విమర్శించేరు. కాని, రాజకీయపు కొత్తుదల విషయంలో వారు ప్రౌఢన్ సిద్ధాంతాలకి వ్యతిరేకించేరు. కార్మికులకి ప్రత్యేకంగా రాజకీయపార్టీవుండాలనీ, ఎలక్షన్లలో వారి ప్రతినిధులు ప్రత్యేకంగా నిర్ణయించబడాలనీ ప్రకటించేరు. ఆంగ్లేయుల విజ్ఞప్తికి ఫ్రెంచి కార్మికులు ప్రౌఢన్ పద్ధతినే పెట్టుబడిదారీవిధానపు పోటీలనూ; మొనాపలిసువిధానాన్నీ; స్పష్టంగా విమర్శించేరు. ఆంగ్లేయులు తమ విజ్ఞప్తిలో ట్రేడ్‌యూనియను పోరాటాలమీద ఒత్తి ఒత్తి వ్రాసేరు. ఫ్రెంచి కార్మికుల సమాధానంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి; శ్రమవిభజనము; స్వేచ్ఛావాణిజ్యవిధానాలకి; ప్రాధాన్యత ఇయ్యబడింది.

"పారిశ్రామికాభివృద్ధి; శ్రమవిభజన; పనిచేయడంలో స్వేచ్ఛ; ఈ నూతన విషయాల్ని గురించి మనం శ్రద్ధతీసుకోవాలి. ఇవే మన సమాజ

యొక్క ఆర్థికవిధానాన్ని పూర్తిగా మార్చి వెయ్యగలవి. ఈ నాటి పరిస్థితులకి అనుగుణంగా, వాటి ప్రాబల్యంచేత; పెరుగుబడిలేంతా బలీయములయిన బ్యాంకులకీ - పారిశ్రామిక సంస్థలకీ చేరిపోతూంది. మనం తప్ప దీనిని ఎదిరించగల మానుష శక్తిలేదు. మనం గనక ఎదిరించకపోయేమా, భవిష్యత్తులో మన దురవస్థకి మేరవుండదు......ఈభయంకరవిధానాన్ని అడ్డుకొనడానికి ప్రపంచకార్మికులందరమూ ఏకీభవించి ఒక పెద్ద అడ్డుగోడ తయారు చేయాలి. లేదా మానవజాతి రెండువర్గాలుగాచీల్చివేయబడుతుంది. కోట్ల కొలది అమాయకప్రజ లొకవేపూ, కొద్దిమంది కడుపునిండిన మోసగాళ్లొక వేపూ విభజింపబడతారు."

1864 సెప్టెంబరు నెలలో ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు తమ సమాధానం తీసుకొని ఇంగ్లండు వచ్చేరు. ఆ నెలలోనే 28 వ తేదీన జరిగిన సభలో మొకటి ఇంటర్నేషనలుకి పునాదులు వెయ్యబడినాయి. ఆసభలో బ్రిటిషు కార్మికుల విజ్ఞప్తి, ఫ్రెంచి కార్మికుల సమాధానమూ కూడా చదవబడి అంగీకరించబడినాయి. అంతర్జాతీయకార్మికసంఘాన్ని ఒక దానిని స్థాపించడానికి సభలో నిర్ణయించబడింది. ఈ నూతన సంస్థకి కార్యక్రమమూ, నిబంధనావళీ తయారు చెయ్యడానికి ఒక కమిటీ ఎన్నుకోబడింది.

ఈకమిటీలో ఆంగ్ల - పరాసు కార్మికప్రతినిధులు, లండనులో కాపురం వుంటూన్న జర్మను - ఇటాలియను ప్రవాసితులూకూడావున్నారు. ఈఎన్నుకోబడినవారిలో మార్క్సు ఒకడు. వివిధభావాలసమ్మేళనంతో ఈకమిటీ .ఒకకలగూరగంపలా తయారయింది. కార్మికవర్గోద్యమంలోని అన్నిరకాల సంస్థలు; అన్నివిధాల సిద్ధాంతాలకీ సంబంధించిన వారు దానిలో వున్నారు. ట్రేడ్ యూనియనిస్టులు; ఓవెనైట్లు; ఛార్టిస్టులు; ప్రౌఢనిస్టులు; బ్లాంక్విస్టులు; జర్మనుకమ్యూనిస్టులు; పోలిషు - ఇటాలియను జాతీయవిప్లవకారులు దానిలో వున్నారు. వారివారి అభిప్రాయాలువేరు. ఒక్కొక్కవిషయంలో ఒకదాని కొకటి విరుద్ధంగావుంటాయి. ప్రధానమైన కార్మికవర్గోద్యమ సమస్యలు వచ్చేటప్పటి కివన్నీ ముందుకువస్తాయి.

ఈకమిటీ నిబంధనలు - కార్యక్రమం తయారుచేసే పనిని మార్క్సుచేతిలో పెట్టింది. ఇది మహాకఠినకార్యం. తన విప్లవభావాల్ని ఏమాత్రమూ నాశనం చేసుకోకుండా, ఆకమిటీలోవున్న వివిధపక్షాలసభ్యులు అంగీకరించగలిగేటట్లుగా నిబంధనలు - కార్యక్రమం తయారుచెయ్యాలి. మార్క్సు - తనపని చాలా చాతుర్యంతో నెరవేర్చేడు. ప్రారంభోపన్యాసంకూడా ఆతడే తయారుచేసేడు. దానిని కమిటీ అంగీకరించింది. ఆతడు నిర్మించిన నిబంధనావళీ, కార్యక్రమమూ అంతర్జాతీయ కార్మికవర్గపోరాటానికి మూలసిద్ధాంతాలయినాయి. ప్రపంచకమ్యూనిస్టు చరిత్రలో ఒకప్రధాన పత్రంగా వున్నాయి.

ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమమూ - నిబంధనలూ.

దీని ప్రారంభోపన్యాసమే ఒకప్రణాళిక. ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమానికి పాత్రిపదిక! దానిలో ఆనాటి కార్మికవర్గముయొక్క యథాస్థితి నిరూపించబడింది. పరిశ్రమలలోనూ, వాణిజ్యంలోనూ అభివృద్ధి కలిగిననూ, కార్మికుల దుస్థితిలో మార్పులేదని నిరూపించేడు. పెట్టుబడిదారీ విధానం అమలులో వున్నంతవరకూ వారిబాధలలో మార్పువుండదని స్పష్టంచేయబడింది. ఇంగ్లండులో ప్రవేశపెట్టబడిన 10 గంటల పనిబిల్లూ, అచ్చట ప్రబలం ఆయిన కోఆపరేటివు ఉద్యమమూ; గతరెండేళ్ళలోనూ కార్మికవర్గం పొందిన రెండువిజయాలకీ చిహ్నాలని దానిలో గుర్తించబడింది.

"పదిగంటలపని చట్టం ఒక మహత్తరమైన కార్యసాధనమాత్రమే కాదు. సిద్ధాంతవిజయంకూడా. చరిత్రలో ప్రప్రథమపర్యాయం బూర్జువా రాజకీయార్థశాస్త్రం - కార్మిక రాజకీయార్థశాస్త్రం ముందు తలవంచింది."

కో ఆపరేటివులుకూడా ఇటి విజయచిహ్నాలే. కర్మాగారాలలో బరులు కార్యక్రమంలో, బూర్జువావర్గంతో నిమిత్తంలేకుండానే పెద్ద పెద్ద పరి

శక్తిపులని నిర్వహించడానికి తగు సావకాశాలున్నాయని నిరూపించబడింది. కాని, ఒక్క విషయం. కో ఆపరేటివ్పులవలన పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క ఉద్ధృతం నిలబడను. కార్మికవర్గానికి స్వాతంత్ర్యమూ కలుగదు. అందుచేత వానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇయ్యడానికి వీలులేదు.

కార్మికులు స్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే ముందుగా రాజ్యాంగ యంత్రం స్వాధీనం చేసుకోవాలి. ఒక ప్రత్యేకసమయం వచ్చేటప్పటికి ఇది ప్రధానసమస్య ఔతుంది. తమరు అనుభవిస్తూన్న ఆర్థికసౌకర్యాలీన్నీ - అధికారాన్నీ దృఢపరచుకోనేటందుకై భూస్వాములూ - పెట్టుబడిదారులూ అంతవరకు తమచేతులలోనేవున్న రాజకీయాధికారాన్ని సంరక్షించుకుందుకే తాపత్రయపడతారు. వారిని ఓడించి, అధికారంలోకి రావడానికి శ్రామికులవద్దనున్న దొక్క సంఖ్యాబలమే! "కార్మికులు ఒక సంసగా ఏర్పడి, చైతన్యంతో పనిచేసినప్పుడే వారు సంపూర్ణంగా కృతకృత్యులు కాగలరు."

కార్మికపోరాటం నెగ్గాలంటే అంతర్జాతీయ కార్మికశక్తులన్నీ సమ్మేళనం గావాలి. ఇంటర్నేషనల్ వర్కింగ్ మన్స్ అసోసియేషన్ యొక్క కర్తవ్యం ఇదే. కార్మికుల్ని అణచిపెట్టడం కొరకే ఏర్పడిన బూర్జువా రాజ్యాంగాలకూటనీతి దోపిడీయుద్ధాలు సాగిస్తుంది. కార్మికులలో చీలికలు కలిగిస్తుంది. దౌర్జన్యపూరితము, పరాధీనతకి మూలకందము అయిన ఈ బూర్జువాకూటనీతిని శ్రామికవర్గం అన్నివిధాలా ఎదిరించి తీరాలి.

అందుచేతనే ఇంటర్నేషనలుయొక్క నిబంధనావళిలో ఈవిధంగా నిర్దేశించబడింది.

"కార్మికవర్గం తన స్వాతంత్ర్యాన్ని తానే సంపాదించుకోవాలి"... దానికోసం—

"జీవనాధారాలయిన ఉత్పత్తిసాధనాలమీద అధికారం సాధించుకున్నవారికి ఆర్థికంగా శ్రమజీవి లొంగివుండడం అనేదే నేటి సాంఘిక దుగవస్థకి, బుద్ధిశూన్యానికి, రాజకీయపరాధీనతకి ప్రధాన కారణం.

అందుచేత ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యసంపాదనమే కార్మికవర్గంయొక్క గమ్యం. ప్రతిరాజకీయోద్యమమూకూడా ఆస్వాతంత్ర్య సంపాదనలో ఒకసాధనమాత్రంగా వినియోగించబడాలి.

ప్రతిదేశంలోనూ కార్మికులలోనే ఎన్నో భేదాలు ఏర్పడి వారిలో ఐకమత్యత లేకపోవడమూ; వేరువేరు దేశాలలోని కార్మికులమధ్య సోదర సంబంధాలు ఏర్పడకపోవడమూ; వలన ఇంతవరకూ చెయ్యబడిన ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థం అయిపోయినాయి.

కార్మికస్వాతంత్ర్యం అన్నది ఏఒక్కప్రదేశానికో, ఏఒక్కజాతికో సంబంధించిన విషయంకాదు. ఇది ఒక సాంఘికసమస్య. ఆధునిక సాంఘికవిధానం అమలులోవున్న ప్రతిదేశానికీ ఇది అసరమే. అభివృద్ధిపొందిన నాగరికదేశాలు సిద్ధాంతవిషయాలలోను – కార్యక్రమంలోనూ ఏకీభవించి పనిచేసినప్పుడే ఆస్వాతంత్ర్యసంపాదన సాధ్యం అవుతుంది.

ఈసాధనకే ఇంటర్నేషనలు సృష్టించబడింది.

దానినిర్మాణం ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించబడింది:

ప్రతిదేశంలోనూ ఇంటర్నేషనలుయొక్క శాఖ ఒకటి స్థాపించబడుతుంది. అది నేషనల్ ఫెడరేటివ్ కౌన్సిలుద్వారా వ్యవహరిస్తుంది. నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో జరుపబడే ఇంటర్నేషనలు కాంగ్రెసులో కార్మికోద్యమము యొక్క ప్రధానసమస్య చర్చించి నిర్ణయించబడుతూండాలి. అందులోనే జనరల్ కౌన్సిలు పేరిట ఒక ప్రధానకార్యనిర్వాహక సంఘాన్ని ఎన్నుకోవాలి. ఈ జనరల్ కౌన్సిలుకు పెద్ద అధికారాలు ఇయ్యబడినా, అది అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమానికి సిద్ధాంత నిర్ణయాలలో మాత్రమే నాయకత్వం వహించి నడపవలసియుంటుంది, నిర్మాణసమస్యలతో దానికెక్కువ సంబంధంలేదు. మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఈమూల సిద్ధాంతాన్ని రెండవ ఇంటర్నేషనలు పూర్తిగా మరచిపోయింది. రెండవ ఇంటర్నేషనలుచేత స్థాపించబడిన ఇంటర్నేషనల్ సోషలిస్టుబ్యూరో చాలా తక్కువ

అధికారాలు కలిగి, కేవలం వార్తలు సంగ్రహించడానికీ, Statastics ప్రచారంలోకి తేవడానికిమాత్రమే వుపయోగించింది. మరల మూడో ఇంట ర్నేషనలు మొదటిదానినే అనుసరించింది. దానియొక్క నిర్మాణవిధానా లలో అభివృద్ధి తీసుకువచ్చింది. ఆపునాదులమీదనే అది సమ్మిళితము - కేంద్రీకృతమునైన ఒక ప్రపంచకమ్యూనిస్టుపార్టీని సృష్టించింది.

మూడో ప్రకరణం

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క చరిత్రలో మొదటి దశ.

ప్రౌఢనిజంతో పోరాటం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క మొదటి కాంగ్రెసు 1866 సెప్టెంబరు నెలలో జినోవాలో జరిగింది. సమావేశానికి వచ్చినవారిలో ఎక్కువ మంది ఫ్రాన్సు – స్విట్జర్లండులనుంచి వచ్చిన ప్రౌఢనిస్టులే. మార్క్సుచేత తయారు చెయ్యబడిన ఆంగ్లేయకార్మిక ప్రతినిధులు వారికి ఎదురొడ్డేరు.

నిబంధనావళి చర్చింపబడినప్పుడు ప్రౌఢనిస్టులు ఒకవాదం లేవదీసేరు. కేవలం శారీరకపరిశ్రమచేసే శ్రామికులు మాత్రమే ఇంటర్నేషనలులో చేర్చుకోబడాలంటూ తీర్మానం తీసుకొచ్చేరు. పరస్పర అంతర్జాతీయ సహకారము, పెట్టుబడి - కూలిపని మధ్యగల పోరాటములకు సంబంధించిన ప్రశ్నలుకూడా ఆసమయంలోనే చర్చకివచ్చేయి. ప్రౌఢనిస్టులు సమ్మెలు పనికిరావనీ, పరస్పరసహకారసంఘాలు ఏర్పరచబడాలనీ

వాదించేరు. స్త్రీకూలీల విషయంలో వారు కేవలము విప్లవనిరోధకరమైన దృక్పథం స్వీకరించేరు. పరిజాహిత జీవితంలోనికీ, ఉత్పత్తివిధానంలోనికీ స్త్రీలు ప్రవేశించకూడదన్నారు. స్త్రీలకి వంటపొయ్యి జీవిత పరమావధి యన్నారు. ఈవిధంగా ప్రౌఢనిస్టులు అర్థంలేని పూర్వకాలపుటూహాల్ని అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యక్రమంలో ప్రవేశపెట్టబోయేరు. కాని, అవి చాలవరకు కాంగ్రెసుచేత నిరాకరించబడినాయి.

ట్రేడ్‌యూనియన్లకి సంబంధించి, మార్క్సు వ్రాసిన థీసిస్ ఏకగ్రీవంగా కాంగ్రెసుచేత అంగీకరించబడింది. కార్మికవర్గనిర్మాణాలకి ట్రేడ్ యూనియన్లు ప్రాణాధారాలనీ, అవి తమదైనందిన ఆర్థికపోరాటాలు సాగించడంకోసమేగాక, సంపూర్ణంగా కూలి - పని పద్ధతిని నాశనం చేసేటందుకు సాధనములుగా వుపయోగిస్తాయనీ, నిరూపించబడింది. ఈ నిర్ణయమే నేటికీ ట్రేడ్‌యూనియన్ల కర్తవ్యాన్నీ, ప్రాధాన్యతనీ తెలిపే ప్రధానసూత్రంగా గుర్తించబడుతూంది.

ఈసమావేశంలో రష్యాయొక్క సామ్రాజ్యవాద కాంక్షలు తిరస్కరించబడినాయి. సోషల్ డెమాక్రటిక్ విధానంలో పోలండు పునర్నిర్మాణం సాగించబడాలని తీర్మానించబడింది. 8 గంటలుపని, స్త్రీకూలీలకి - బాలురకీ ప్రత్యేకరక్షణలు మొ॥ కూలీ రక్షణ చట్టాలు అమలు జరిపించుటకై కార్మికులు ప్రయత్నించాలని నిర్ణయించబడింది.

జినోవాకాంగ్రెసు అన్ని దేశాలలోనూ సంచలనం కలిగించింది. 1866 లో షెఫీల్డులో ఇంగ్లీషు ట్రేడ్‌యూనియనిస్టులు సమావేశం అయినప్పుడు చేసిన తీర్మానం చూస్తే కార్మికసంఘాలు ఇంటర్నేషనలు యెడల ఎట్టి దృక్పథం ప్రదర్శించేవో స్పష్టపడుతుంది. "దేశవిదేశాలలోని కార్మికవర్గాన్నంతనీ సోదరబాంధవ్యముతో ఏకం చేయడానికి ఇంటర్నేషనలు చేస్తూన్న కృషిని ఈసమావేశం సంపూర్ణంగా ఆమోదిస్తూంది"—అని తీర్మానిస్తూ, ట్రేడ్‌యూనియనులన్నింటినీ ఇంటర్నేషనలుకి అనుబంధింప చెయ్యాలని హెచ్చరించేరు.

ఇంగ్లండులోని ట్రేడ్ యూనియనిస్టులలో చాలమంది ఇంటర్నేషనలులో చేరేరు. ఫ్రాన్సులో దీనికి కొన్ని శాఖలు ఏర్పడినాయి. స్విట్జర్లండు - ఇటలీ - జర్మనీ - బెల్జియములలో దీనిపలుకుబడి హెచ్చింది. ఒక వింతసంగతి. మొదటి రోజులలో బూర్జువా పత్రికలు ఇంటర్నేషనలును తెగపొగిడేయి. కాని అది సమ్మెలవిషయంలో చూపుతూన్న తృక్పధమూ, దానియొక్క సమావేశాలలో చేయబడుతూన్న తీర్మానాలూ వారికళ్ళు తెరిచేయి. ఒక్కమారుగా అది "కొంపలంటించేవారి ముఠా" గా మారిపోయింది. "దేవుడూ - దయ్యమూ లేనివారిగుంపు"—"అరాజకుల - నాగరితావినాశకుల సంఘము" గా తయారయి వూరుకుంది.

1867 సెప్టెంబరునెలలో లాసేనీలో రెండో కాంగ్రెసు జరిగింది. "పరపతి - పీపిల్సుబ్యాంకులు" కి సంబంధించిన ప్రొఫనిస్టుల తీర్మానం ఒకటి ఇందులో చెయ్యబడింది. ట్రేడ్ యూనియనులు 'నేషనల్ క్రెడిట్ సిస్టం' ఏర్పాటు చెయ్యాలని సూచించబడింది.

'రాజ్యాంగం' యొక్క కర్తవ్యాలను చర్చిస్తూ, "భూమి ప్రజలందరియొక్క ఆస్తి" అనే తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడి ది. ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు దీనిని తీవ్రంగా ఎదిరించేరు. అందుపై మరుసటి కాంగ్రెసులో చర్చించడానికై 'అజెండా' లో చేర్చబడింది. వెనుకటి కాంగ్రెసులో మాదిరిగానే లాసేనీలోకూడా బూర్జువాప్రభుత్వాలచేత సాగించబడే యుద్ధాలను నిరసిస్తూ తీర్మానం చేయబడింది. కార్మికవర్గంయొక్క సామాజిక స్వేచ్ఛకీ_వారి రాజకీయ పోరాటాలకీ అవినాభావసంబంధం వున్నదనీ; అందుచేత రాజకీయాధికారం సంపాదించడమే వారి ప్రప్రథమ కర్తవ్యం అనీ కాంగ్రెసు ప్రకటించింది. ఈ విషయానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతనిచ్చి, ఏటేటా దీనిని తిరిగి తిరిగి ప్రకటిస్తూవచ్చింది.

లాసేనీ కాంగ్రెసు మొదలుకొనీ కార్మికులలో ఇంటర్నేషనలు యొక్క పలుకుబడి హెచ్చింది. అనేక సమ్మెలలో అది ప్రధానపాత్ర వహించింది. ఇంటర్నేషనలు ఎప్పుడూ సమ్మెదారుల్ని ప్రోత్సహిస్తూం

డేది. వారి సహాయానికి ఇతరదేశాలలో ధనం వసూలుచేస్తూండేది. ఇతర దేశాలనుంచి కూలీలను తీసుకువచ్చి సమ్మెలు విఫలం చెయ్యడానికి యజమానులుచేసే ప్రయత్నాలను అడ్డుకుంటూవుండేది.

పారిసులో ఇత్తడిపనివారి సమ్మెలో ఇంటర్నేషనలు, కార్మికులకు పూర్తిసహాయంచేసి, దాని విజయానికి తోడ్పడింది ఇందువలన కార్మిక లోకంలో దానికి విశేషంపలుకుబడి కలిగింది. ఈ సమ్మె జరిగేక మూడో నెపోలియను పారిసులోని ఇంటర్నేషనలు శాఖని నిషేధించేడు. (1868) ఈపనితో దాని ప్రతిష్ఠ మరీ విజృంభించింది.

బెల్జియం - స్విట్జర్లాండులలోనిశాఖలు చాలా వేగంగా అభివృద్ధి చెందేయి. ఇటలీలోకూడా కొత్తశాఖలు ఏర్పడినాయి. ఆఖరుకి ఇంటర్నేషనలుయొక్క ప్రతిభ ఆస్ట్రియా - జర్మనీలలోనికికూడా చొరబడింది. ఇంగ్లీషు ట్రేడ్ యూనియనులకి జనరల్ కౌన్సిలు వ్రాసిన ఈ లేఖాభాగం చూస్తే దానికి కూలీలలో ఎంతపలుకుబడివుందో తెలిసిపోతుంది.

'బిస్మార్కు జర్మనీలో టారిఫుసంస్కరణలకి తలపెట్టినప్పుడు బార్మన్-ఎల్బర్‌ఫీల్డు ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్సు ఆతనిని ఎదురుకుంది. బిస్మార్కు సంస్కరణలే అమలులోకివస్తే ప్రష్యను పరిశ్రమలు బ్రిటిషు పరిశ్రమలతో పోటీచేయలేవనీ, అలా పోటీచేయగలగాలంటే కూలీల జీతాలు తగ్గించవలసివస్తుందనీ; కాని, ఆపని ఇంటర్నేషనలుగల పలుకుబడి - శీఘ్రాభివృద్ధీ, కారణంగా సాగదనీ వారు ప్రకటించేరు.'

ఈవిధంగా ఇంటర్నేషనలు పుట్టిన కొలదికాలంలోనే చాలా బలీయమైన సంస్థగా తయారై, శ్రామికులలో పలుకుబడినీ, బూర్జువాలకి బెదురూ కలిగించింది.

1868 సెప్టెంబరులో బ్రసెల్సునగరంలో మూడవకాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. 98 గురు ప్రతినిధులు సభకి వచ్చేరు. వారిలో 55 గురు బెల్జియంనుంచి, 18 గురు ఫ్రాన్సునుంచి, 11 గురు ఇంగ్లండునుంచి, కొద్దిమంది స్విట్జర్లండు - జర్మనీలనుంచీ, ఒకడు ఇటలీనుంచీ వచ్చేరు.

'అజెండా' లోని మొట్టమొదటి చర్చనీయాంశం "యుద్ధభయం" ఆసమయంలో అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు చాల తీవ్రస్థితికి వచ్చేయి. కనకనే ఇంటర్నేషనలు ఈవిషయానికి ప్రాముఖ్యత నిచ్చింది. కొద్దికాలంక్రితమే ఆస్ట్రియా - ప్రష్యాలమధ్య యుద్ధం ఆఖరయింది. (1866) ఫ్రాంసు - జర్మనీలమధ్య యుద్ధం ఇప్పుడా - అనకనా అన్నంత తీవ్రపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఏక్షణంలోనైనా యుద్ధం వచ్చేటట్లావుంది. కాంగ్రెసు యుద్ధానికి వ్యతిరేకంగా తీవ్ర అసమ్మతి చూపి, యుద్ధం వచ్చిందా సమ్మెలతో సమాధానం చెప్పమని కార్మికులకి హెచ్చరిక నిచ్చింది.

శ్రామికవర్గం సాగించే పోరాటంలో సమ్మె ఒక దివ్యాయుధం అని కాంగ్రెసు తీర్మానించింది. ఈకాంగ్రెసులో ప్రౌధనిస్టులుకూడా దీనికి అంగీకరించేరు.

ఆస్తిసమస్యమీద చాల తీవ్రమైన చర్చలు జరిగినాయి. అన్నిదృక్పథాల్నీ సమీకరణంచేస్తూ, ఒకతీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడింది. ప్రౌధనిస్టులు దానికి వ్యతిరేకించేరు.. 30 : 4 వోట్లతో చివరికి తీర్మానం నెగ్గింది. 15 గురు తటస్థులు.

ఆధునికసమాజంలో కలిగిన ఆర్థికాభివృద్ధి భూమినికూడా సంఘపరం చెయ్యవలసిన ఆవశ్యకతని కలిగించింది. గనులు, రైల్వేలమాదిరిగానే భూమినికూడా ప్రభుత్వం రైతుసంఘాలకి కౌలు కిచ్చే పద్ధతిఏర్పడాలి—

వార్తాసౌకర్యాలు, రహదారీసౌకర్యాలు, సమాజంయొక్క సమిష్టి అధికారంలోకి తీసుకురాబడాలి—

'క్వారీలు, బొగ్గుగనులు, ఇతరగనులు, రైల్వేలు ప్రజలకి ప్రాతినిధ్యం వహించుతూన్న ప్రభుత్వంస్వాధీనంలోవుండాలి.'

ఈతీర్మానంవలన ఇంటర్నేషనలు పూర్తిగా కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాల్ని అంగీకరిస్తూన్నట్లే స్పష్టం అవుతూంది.

అప్పుడే 'కాపిటలు' మొదటిభాగాన్ని ప్రకటించిన మార్క్సును

అభినందిస్తూ, జర్మను ప్రతినిధుల ప్రోత్సాహంమీద కాంగ్రెసులో తీర్మా నించబడింది.

"పెట్టుబడిని శాస్త్రీయదృక్పథంతో వివరించినది మొట్టమొదటి అర్థ శాస్త్రవేత్త మార్క్సు. ఈవిధంగా ఆయన ఒకమహాత్కార్యం నెర వేర్చేడు"

బ్రస్సెల్సు కాంగ్రెసుతో ప్రౌఢనిజంయొక్క పతనం సిరపడిపో యినా, కాంగ్రెసులో సిద్ధాంతైక్యత ఏర్పడలేదు. ప్రౌఢన్ స్థానాన్ని బకునిన్ ఆక్రమించేడు. అతని అభిప్రాయాల్ని వెనుకటికంటె తీవ్రం గానూ, కష్టంతోనూ ఎదిరించి పోరాడవలసివచ్చింది.

నాలుగో ప్రకరణం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క చరిత్రలో రెండోదశ.

బకునినిజంతో పోరాటం.

మైకేల్ బకునిన్ (1814_1876) ప్రవాసితుడైన రష్యను విప్లవకా రుడు. అరాజ్యవాదులకి నాయకుడు. సిద్ధాంతవేత్త. కార్మికోద్యమానికి సం బంధించిన అన్ని ముఖ్యసమస్యలమీదా మార్క్సుతో భేదిస్తాడు. అతని దృష్టిలో సాంఘికవిప్లవంయొక్క గమ్యం రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చెయ్య డమే. ఈసామాజికాసమానతకీ - దౌర్జన్యాలకీ రాజ్యాంగమే మూలకార ణం అంటాడు. రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చేయడంతోనే పెట్టుబడిదారి

విధానంకూడా వెనువెంటనే ధ్వంసం అయిపోతుందనీ, ఆశిధిలాలమీద రాజ్యాంగం ఎరగని నూతనసమాజం నిర్మితం అవుతుందనీ అతనివాదం. దీనికి పర్యవసానంగా దైనందిన ఆర్థికపోరాటాలలో పాల్గొనడం వట్టి మోసం అని తేల్చేడు. విప్లవకారుడు సాంఘికవిప్లవంయొక్క ఆవశ్యకతని ప్రజలకి బోధించి వారిని ఒక్కమారుగా తిరుగుబాటు చేసేలాగ చెయ్యాలంటాడు.

భూమి, గనులు, పరిశ్రమలు సమిష్టి అధికారంలో వుండాలంటాడు బకునిన్. సమాజంలో పాలకులు - పాలితులు అనే భేదం వుండకూడదంటాడు. స్వతంత్ర రైతుసంఘాలు, కూలీసంఘాలు, వీనియొక్క సమ్మేళన రూపంలో వుండాలంటాడు. కాని, అతనికి ఆర్థికసమస్య లేమీ పట్టవు. అందుచేత ఈసమిష్టి వాదభావనలు పెటీబూర్జువా ఉటోపియను సంకల్పాలతో సమ్మిశ్రితం అయిపోయినాయి. వారసత్వపుహక్కుల్ని తొలగించడంతోనే సమాజంలో సాంఘిక - ఆర్థిక - రాజకీయసమానత్వం ఏర్పడుతుందనే సైంట్ సైమన్ అభిప్రాయాలనే ఈతడూ ఏకరువు పేసేడు.

సాంఘికవిప్లవాన్ని తీసుకొనిరాగల సాంఘికశక్తులేవి - అనేవిషయంలో బకునిన్‌వి మరీ వింతఅభిప్రాయాలు. విప్లవానికి శ్రామికవర్గం నాయకత్వం వహించవలసియుంటుందనే విషయం ఆత డంగీకరించడు. కార్మికవర్గంయొక్క ప్రాముఖ్యతని మరుగున అతిశయోక్తిగా పలికేడన్నాడు. ప్రజాసామాన్యంలో దుర్భరబాధపడుతూన్నవారిలో - అందులోనూ ప్రత్యేకంగా ఆధునికసమాజకారణంగా సర్వనాశనం అయి తెగించివున్న దరిద్రులు, భూములు పోగొట్టుకొన్నవారు, ముష్టివాళ్ళు, యువకులయిన విద్యావంతులు విప్లవభావాల్ని చురుకుగా గ్రహించగలరు గనక వారే విప్లవానికి మూలశక్తులంటాడు.

బకునిను భావాలు ప్రొలిటేరియను భావనలు కావు.

'పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క అభివృద్ధివలన నాశనం అయిన రైతు, దానివలననే సర్వస్వం కోల్పోయిన చేతిపనివాడు, చిన్నవర్తకుడు......

వీరిమీద ఎప్పుడూ పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క ఒత్తిడి తగ్గదు. క్రమక్రమంగా వారి జీవితాధారాలు సన్నగిల్లుతూవుంటాయి. కనకనే అతివేగంగా తీవ్రతర విప్లవభావాలకి లొంగిపోతారు. కాని, ఓర్పుచూపగల శక్తిగాని, నిర్మాణసామర్థ్యంగాని, పట్టుదలగాని, క్రమశిక్షణగాని వారిలో వుండవు”

'లెనిన్'

పెట్టుబడిదారీ విధానంయొక్క భయంకరకృత్యాలకి వొళ్ళుమండిన పెటీబూర్జువావర్గానికీ, ఆతరగతిలోంచే నూతనంగా సర్వస్వం కోల్పోయి ఫ్యాక్టరీలకువచ్చి చేరిన వర్గానికీ గల భావాన్ని బకునిన్ విశదీకరించేడు. దానికి ఫలితంగా ఆవర్గాల ప్రాధాన్యతగల ఇటలీ - స్విట్జర్లండు - స్పెయిన్ - బెల్జియములలో - ఆతని భావాలకి ఎక్కువ ప్రచారం లభించింది. ఈ దేశాలన్నీ పారిశ్రామికంగా ఇంకా చాలా పసితనంలో వున్నాయి.

1860 ప్రాంతాలలో ఈతడు 'శాంతి - స్వాతంత్ర్యసమితి' యనే బూర్జువా పేసిఫిస్టుసంఘంలో చేరేడు. కాని, 1868 లో దానిని వదులుకున్నాడు. తరువాత ఆతనికిగల పైన చెప్పిన అభిప్రాయాలన్నిటినీ ఆధారంగా చేసుకున్న కార్యక్రమంతో - ఇంటర్నేషనల్ ఎలయన్స్ ఆఫ్ సోషల్ డెమాక్రసీ - (దీనినే 'ఎలయన్స్' అంటారు.) ఆ సంఘాన్ని స్థాపించేడు. ఇదేరోజులలో ఆతడు మార్క్సుకొక జాబు వ్రాసేడు.

“20 ఏళ్ళక్రితం నీవు చేయతలపెట్టిన పనికే నేనిప్పుడు ఉపక్రమించేను. బర్లిన్‌లో జరిగిన లీగ్ ఆఫ్ పీస్ అండ్ ఫ్రీడమ్‌యొక్క సమావేశంలో బూర్జువాజీతో నాకుగల సంబంధాలన్నీ వొదులుకున్నాను. ఇప్పుడు బూర్జువాసంఘాలతో నాకేమీ ప్రసక్తిలేదు. నాకున్న సంబంధాలు కేవలం శ్రామిక ప్రపంచంతోనే. నా మాతృభూమి - ఇంటర్నేషనలు. దానియొక్క నిర్మాతవు నువ్వు కనుక నేస్తమా! నేను నీశిష్యుడిని. అలా చెప్పుకోడానికి గర్విస్తున్నాను”

తాముకూడా ఇంటర్నేషనలులో కలుస్తామనీ, తమరిని ఒక ప్రత్యేక శాఖగా స్వీకరించమనీ; పై సభ కోరింది. కాని, ఇంటర్నేషనలులో మరొక ప్రత్యేకసంస్థ - స్వకీయ కార్యక్రమంతో కూడిన మరొక అంతర్జాతీయసంస్థ వుండడానికి వీలులేదని జనరల్ కౌన్సిలు తీర్మానించింది. అప్పుడు 'ఎలయాన్స్' రద్దుచేయబడింది. దాని శాఖలుమాత్రం ఇంటర్నేషనలుయొక్క అధికారం క్రింద తీసుకోబడినాయి. కాని, ఆ సంఘంమాత్రం రహస్యంగా పనిచేస్తూ, ఇంటర్నేషనలును బకునిను అనుచరులతో నింపడానికి ప్రయత్నిస్తూనేవుంది.

1869 బాస్లీలో నాలుగవ కాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. ఇప్పటికి ఇంటర్నేషనలులో మంచి అభివృద్ధి కనబడింది. ఇంగ్లండు - బెల్జియం - ఫ్రాన్సు జర్మనీలలో దాని పలుకుబడి బాగా హెచ్చుతూంది. మొట్టమొదటిమారుగా ఈ కాంగ్రెసుకి స్పెయినునుంచీ, ఉత్తర అమెరికానుంచీ ప్రతినిధులు వచ్చేరు.

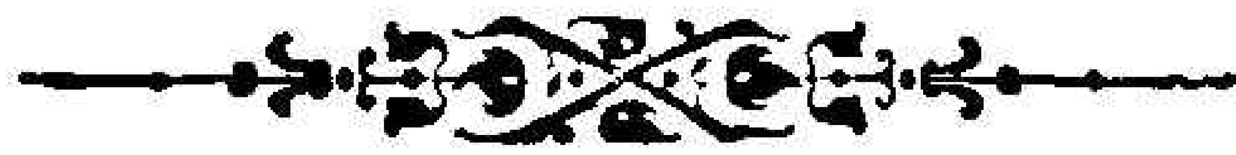
ఈ అభివృద్ధిని గమనించి జనరల్ కౌన్సిలుకిగల అధికారాలు హెచ్చుచేసేరు. ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమంనుంచి పెడద్రోవలుతొక్కిన శాఖల్ని త్రోసివేసేటందుకు దానికి అధికారం ఇయ్యబడింది.

వారసత్వపు హక్కులు రద్దుచెయ్యబడాలనే తీర్మానం తెచ్చినప్పుడు వచ్చివి, మొట్టమొదటిపర్యాయం పేచీ బకునిన్తో. ఇది "రాజకీయ - ఆర్థిక న్యాయాలకి అడ్డుతగులుతూందనీ, సాంఘిక సమానత్వానికిదే అభ్యంతరం" అనీ అతడు చెప్పే కారణాలు.

బకునిన్‌కి వ్యతిరేకంగా వాదించిన జనరల్ కౌన్సిలుసభ్యులు - ప్రస్తుత దురవస్థలకి కారణం నేడు అమలులోవున్న ఆర్థికవిధానమేకాని, వారసత్వపు హక్కుకాదు. వారసత్వపు హక్కును రద్దుచెయ్యడంతో సామాజిక విప్లవం ఆరంభిస్తామనడం బండి వెనక్కాల గుర్రాన్ని కట్టినట్లుంటుంది - అని వాదించేరు.

ఈ కాంగ్రెసులో బకుని నిస్టుకీ - జనరల్ కౌన్సిలుసభ్యులకీ జరిగిన వాదనలు అక్కడితో ఆగలేదు. అవి అన్ని దేశాల శాఖలలోకీ ప్రాకేయి. 1870 ఏప్రియలునెలలో స్విట్జర్లండులోని ఈ రెండు సెక్షనులూ పూర్తిగా విడిపోయినాయి.

ఐదో ప్రకరణం.

ఫ్రాంకో — జర్మను యుద్ధమూ : ఇంటర్నేషనలూ.

ఈలోపుగా ఇంటర్నేషనలుయొక్క భవిష్యత్తును నిర్ణయింపగల సంఘటనలు అంతర్జాతీయరంగంమీద ప్రత్యక్షమైనాయి.

1870 జూలైలో ఫ్రాన్సు - ప్రష్యాలమధ్య యుద్ధం వచ్చింది. అందుచేత ఆ ఏడాది జర్మనీలో జరపాలనుకున్న కాంగ్రెసు సమావేశం ఆగిపోయింది. ఇంటర్నేషనలులో సభ్యులయిన ఫ్రెంచి - జర్మను శ్రామికులు యుద్ధానికి తీవ్రంగా వ్యతిరేకత చూపించేరు. బోనపార్టిసు ఫ్రాన్సు - జంకరు (Junker) ప్రష్యాలే ఈ దురంతక యుద్ధానికి మూలకారణం అంటూ మార్క్సు వ్రాసిన (23 జూలై 1870) హెచ్చరికను జనరల్ కౌన్సిలు తన శాఖలన్నిటికీ పంపించింది.

"ఫ్రాన్సు అధికారులూ - జర్మను అధికారవర్గమూ భయంకర యుద్ధంలో చిక్కుకుని వున్నారు. ఈ రెండు దేశాలలోని కార్మికులూ పరస్పరసౌహార్ద్రం ప్రకటించుకుంటున్నారు."

మార్క్సు వ్రాసిన మరొక హెచ్చరికను జనరల్ కౌన్సిలు 1870 సెప్టెంబరు 9 వ తేదీన ప్రకటించింది. అప్పటికి ఫ్రాన్సు పూర్తిగా ఓడి

పోయింది. సామ్రాజ్యం విచ్ఛిన్నం అయింది. ఫ్రాన్సులో రిపబ్లికు ప్రకటించ బడింది. ఆ స్థితిలో జర్మను ధనికవర్గం ఫ్రాన్సులోని భాగాల్ని కలుపుకుందుకు చేస్తూన్న ప్రయత్నాలకి అసమ్మతి తెలుపుతూ, వారి ప్రయత్నాలే గనక నెరవేరితే ఫ్రాన్సు తప్పని సరిగా రష్యా చేతులలోకి పోవలసి వస్తుందనీ, అప్పుడింతకన్నా భయంకర యుద్ధాలు జరగవలసి వస్తాయనీ, ఆ హెచ్చరికలో వ్రాయబడింది.

జర్మనీ ఇంటర్నేషనలిస్టులు యుద్ధానికీ - అల్సేస్ - లోరయిన్ల ఆక్రమణకీ విరుద్ధంగా తీవ్ర ప్రతిఘటన చేసేరు. యుద్ధఅవసరాలు కూర్చుకోడానికి చేయబడిన చట్టాలకి అనుకూలంగా వోటు చెయ్యనందుకై బెబెల్ - లెబెక్నెట్లపై దేశద్రోహ నేరం మోపి రెండేసేళ్ళ శిక్షవిధించేరు. జర్మనీయొక్క ఆక్రమణ నీతికి స్విట్జర్లండు - బెల్జియం - ఆస్ట్రియాలలోని ఇంటర్నేషనలు శాఖలు కూడా అసమ్మతి చూపినాయి. ఫ్రాంకో-జర్మను యుద్ధం విషయంలో ఇంటర్నేషనలూ దాని శాఖలూ కూడా జాతీయతకి ఏమాత్రమూ విరుద్ధముకాని, నిజమైన అంతర్జాతీయత నీతిని అవలంబించేయి.

1871 మార్చి 18 న శ్రామికులు తిరుగుబాటు చేసేరు. పారిస్ కమ్యూన్ స్థాపించబడింది. ఆ కమ్యూన్ను రక్షించవలసిందనీ, ఇది ప్రపంచకార్మికుల కర్తవ్యం అనీ ఇంటర్నేషనల్ హృదయపూర్వకంగా హెచ్చరించింది. 'టోలయిన్' వెర్సెయిల్సు పక్షీయులతో చేరడంచేత అతనిని పార్టీనుంచి తొలగించేరు. ఇంటర్నేషనలులోని ఫ్రెంచి సభ్యులు కమ్యూనార్డులతోడివారేనని నిర్ణయించబడింది.

1917 కి పూర్వం ఆధునిక కార్మికోద్యమ ఘట్టాలలోకల్లా మహత్తరమైనది పారిస్ కమ్యూనే. దానిని గురించి వ్రాసే ముందు మొదటి ఇంటర్నేషనలు చరిత్ర పూర్తిచేస్తాను.

ఆరో ప్రకరణం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క అంతిమదశ.

1871 మే నెలలో పారిస్ కమ్యూన్ పరాజితం అయింది. దీనితో ఇంటర్నేషనలుయొక్క అభివృద్ధికి మంచి దెబ్బతగిలింది. ఫ్రెంచి ధనికవర్గం అతినీచంగా ఆకార్మికుల్నీ వారిఉద్యమాన్నీ నాశనంచేసివేసేరు. యుద్ధసమయంలో కార్మికనాయకులు చూపిన ధైర్యసాహసాలకీ, కమ్యూను యెడల వారు ప్రకటించిన స్నేహభావానికీ, ప్రతిక్రియగా జర్మనీలోకూడా ఉద్యమాన్ని తీవ్రంగా అణిచివేసేరు. అందుచేత ఇంటర్నేషనలులో ఫ్రాన్సు - జర్మనీల ప్రాముఖ్యత తగ్గింది.

1871 లో బ్రిటిషు కార్మికవర్గం బూర్జువావర్గంనుంచి కొన్ని రాజకీయసౌకర్యాలుగుంజుకుంది. (ట్రేడ్ యూనియను కార్యక్రమాన్ని నిషేధించే కొన్నిచట్టాలు రద్దుచేయబడినాయి.) అప్పటినుంచీ ఇంటర్నేషనలుకి వారిలోగల పలుకుబడి సన్నగిల్లింది. అంతకంతకి వారు లిబరల్ బూర్జువాజీల పలుకుబడిలోనికి పోసాగేరు. కమ్యూన్‌ను సమర్థించిందనే కారణంచేత కొన్ని ట్రేడ్ యూనియనులు ఇంటర్నేషనలుతోగల సంబంధాలు తెంచుకున్నాయి.

1870 ప్రాంతాలలో ఇంగ్లాండు ఆర్థికంగా మంచి అభివృద్ధిలోకి వచ్చింది. బూర్జువావర్గం తమచేతికి చిక్కిన అదనపులాభాలలో కొంత భాగం కార్మికవర్గంలోని పైతరగతివారికి మేపి, వారిని తమవేపు తిప్పుకోగలిగేరు. తత్ఫలితంగా ఇంగ్లాండులోని ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం ప్రస్తుతం అమలులోవున్న సామాజిక విధానానికి పట్టుకొమ్మవలె తయారయింది. ఆఖరుకి ఇంగ్లీషుకార్మికునికి వర్గచైతన్యం కలగకుండా చెయ్యడానికికూడా అవేకారణం అయినాయి.

పారిస్ కమ్యూన్ పడిపోయిన వెనుక బకునినిస్టులకీ - మార్క్సిస్టులకీ మధ్య పేచీ బలీయం అయింది. బ్రిటను ఇంటర్నేషనలునుంచి దూరం కావడానికి ఇదికూడా ఒక కారణం.

మార్క్సు కమ్యూన్‌కి గొప్ప ప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. 'ఇది కార్మిక వర్గముయొక్క ప్రభుత్వం. కార్మికవర్గానికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించి ఇయ్యగల రాజ్యాంగవిధానం ఎట్టకేలకి దొరికింది' అన్నాడు. కాని, బకునిన్‌కి "1871 నాటి కమ్యూన్‌వలన రాజ్యాంగం నాశనం చెయ్యవలసిన ఆవశ్యకత స్పష్టం అయింది." పారిస్‌లో రివల్యూషనరీ నియంతృత్వాన్ని స్థాపించడమే జరిగిన తప్పని ఆతని అభిప్రాయం.

1871 సెప్టెంబరులో ఇంటర్నేషనలు సమావేశం లండనులో కూడింది. 'సామాజిక విప్లవాన్ని సాధించడానికీ, వర్గభేదాలు పోగొట్టడానికీ, కార్మికులకి ఒకరాజకీయకక్ష అవసరం. కార్మికవర్గం సాగించేపోరాటాలలో ఆర్థికపోరాటాలకీ - రాజకీయపోరాటాలకీ నిరాకరించరాని సంబంధం వున్నదనే విషయం ఇంటర్నేషనలు తన సభ్యులందరికీ హెచ్చరించుతూంది' అంటూ ఈసమావేశంలో తీర్మానించబడింది.

కార్మికవర్గం రాజకీయాలలో వేలుపెట్టకూడదనే బకునిన్ సిద్ధాంతం ఈవిధంగా త్రోసివెయ్యబడింది.

1870 లోనే ఇంటర్నేషనలునుంచి విడిపోయిన స్విట్జర్లండులోని బకునినిస్టుశాఖలు తమ నిర్మాణాన్ని వేరే ఏర్పరచుకున్నాయి. దానినే 'జూరా ఫెడరేషన్' అంటారు. ఇంటర్నేషనలుయొక్క జనరల్ కౌన్సిలు నియంతృత్వం నిర్వహిస్తూందనీ, లండనుసమావేశం గూఢంగా జరపబడిందనీ నిందలుమోపుతూ, ఈ ఫెడరేషను ఇంటర్నేషనలు శాఖలన్నిటికీ హెచ్చరికలు పంపింది. ఇటలీ - స్పెయిన్ - బెల్జియములలోని శాఖలు చాలవరకు బకునినిస్టులతో చేరేయి.

ఈవిధంగా పేచీ ఇంటర్నేషనలులో నాలుగుమూలలకీ ప్రాకింది.

1872 సెప్టెంబరులో ఐదో సమావేశం హేగ్‌నగరంలో కూడింది.

జనరల్ కౌన్సిలుకు ఇంటర్నేషనలు శాఖలయొక్క అంతరంగిక విషయాల మీద అధికారం వుండకూడదంటూ బకునినిస్టులు ఈకాంగ్రెసులో ఒక తీర్మానం ప్రవేశపెట్టేరు. కాని అది గెంటివెయ్యబడింది. అధికార కేంద్రీకరణమూ - క్రమశిక్షణ వీనియొక్క ఆవశ్యకతని ఈకాంగ్రెసు అంగీకరించి, శాఖలన్నిటినీ అదుపులో వుంచుకుందుకు అవసరమైన అధికారాలన్నింటినీ కాంగ్రెసు జనరల్ కౌన్సిలుకి ఇచ్చింది. ఈవిధంగా బకునిన్‌ను ఇంటర్నేషనలునుంచి దూరంచెయ్యడానికే నిర్ణయించబడి ది.

మార్క్సు - ఏంజిల్సుల సూచనలపై జనరల్ కౌన్సిల్ యొక్క కార్యాలయం లండనునుంచి న్యూయార్కుకి మార్చబడింది. బకునినిస్టుల పలుకుబడికీ, అంతకంటెకి బూర్జువావర్గం అండచేస్తూన్న ఇంగ్లీషు ట్రేడ్ యూనియనిస్టుల పలుకుబడకీ అంటకుండా చెయ్యడానికే జనరల్ కౌన్సిలు స్థానం మార్చబడింది. ఈసలహా 26, 23 వోట్లతో అంగీకరించబడింది. 9 గురు తటస్థులు. విప్లవానికి భయపడి ఇంటర్నేషనలు సముద్రాంతరాల తలదాచుకుంటూ వుందని నిరసిస్తూ, బ్లాంక్విస్టులు కాంగ్రెసులోంచితొలగిపోయేరు.

హేగ్ కాన్ఫరెన్సులో జరిగిన తీర్మానాలు ఇంటర్నేషనలుయొక్క పతనాన్ని ఏమాత్రమూ నిలపలేకపోయినాయి. ఆఏడాదే బకునినిస్టులు ఇంటర్నేషనలు స్థాపించుకున్నారు. ఇటలీ - స్పెయిన్ - స్విట్జర్లండు - బెల్జియం శాఖలు చాలవరకు దానిలో చేరినాయి. ఇది 1877 వరకూ జీవించింది.

ఇంగ్లండు - ఫ్రాన్సులపరిస్థితులు ఇంటర్నేషనలుకి ఏమాత్రమూ అనుకూలంగాలేవు. 1878 లో జినోవాలో ఆరోసమావేశం జరిగింది కాని, చెప్పదగిన విశేషాలేమీలేవు. ఆతర్వాత ఇక కాంగ్రెసులు జరగలేదు.

ఆనాటినుంచీ ఏదేశాని కాదేశంలోనే కార్మికవర్గం వేరువేరుజాతీయ సంఘాల నేర్పరచుకుంటూ బలపరచుకుంటూ వచ్చేయి. పర్యవసానంగా

1876 జూన్ నెలలో జరిగిన ఫిలడెల్ఫియా కాంగ్రెసులో ఇంటర్నేషనలు రద్దుచేయడానికి నిర్ణయించబడింది.

♦ ♦ ♦

ఇంటర్నేషనలు జన్మించిన 10 ఏళ్ళ తర్వాత 1874 లో ఏంజిల్సు ఎఫ్. ఏ. సోర్జికి ♦ ఒకజాబు వ్రాసేడు.

"ఒక దృష్ట్యా చూస్తే - భవిష్యత్తుని మనసులోవుంచుకుని చూస్తే - ఇంటర్నేషనలు పదేళ్ళపాటు యూరపియనుచరిత్రలో ప్రాధాన్యతవహించింది. ఆగతిచరిత్రం నిజంగా గర్వింపదగిన ఘట్టం.

"భవిష్యత్తులో ఏర్పడబోయే ఇంటర్నేషనలు ప్రత్యక్షంగా కమ్యూనిస్టులదే అవుతుంది. కొంతకాలంపాటు మార్క్సురచనలు తమ ప్రచారం సాగిస్తాయి కనక ఇది సాధ్యం అవుతుంది. అది మన సిద్ధాంతాలనే ప్రచారం చేస్తుంది."

అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమంమీద మొదటి ఇంటర్నేషనలు మంచి పలుకుబడి సాధించుకొంది. శాస్త్రీయ సోషలిస్టు సిద్ధాంతాల్ని బాగా ప్రచారంలోకి తెచ్చింది. వర్గపోరాటంనుంచి కార్మికవర్గాన్ని పెడదారులు తొక్కించే ప్రయత్నాల్ని ధ్వంసం చేసింది. శ్రామికవర్గానికి ఉచితము - విప్లవకరములైన అంతర్జాతీయ విధానాన్ని శ్రామికవర్గోద్యమం యొక్క అన్నిశాఖలలోనూ అవలంబించే దోవ్లగో స్పష్టపరచింది. శ్రామిక ప్రజోద్యమాభివృద్ధికి మార్గాన్ని సరిచేసి పెట్టింది. దానిని శాస్త్రీయ సోషలిజం (కమ్యూనిజం) యొక్క పలుకుబడిలోనికి తెచ్చి నడిపించింది.

'పెట్టుబడిదారీ విధానంమీద విప్లవం సాగించడానికై శ్రామికవర్గము యొక్క అంతర్జాతీయసంస్థ నొకదానిని నిర్మించడానికి అవసరమైన పునా

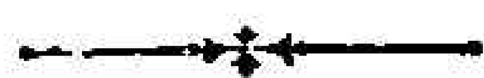
♦ ఇంటర్నేషనలు కేంద్రం న్యూయార్కుకు మార్చబడినాక (1872) సోర్జి దానికి మొట్టమొదట కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. 1906 లో మరణించేవరకూ అతను జర్మన్-అమెరికన్ కార్మికోద్యమంలో ప్రధానపాత్ర వహించేడు.

దులు వేసింది మొదటి ఇంటర్నేషనలు. సోషలిజం సాధించడానికై అంతర్జాతీయ శ్రామికవర్గపోరాటానికి నాంది చేసింది." "లెనిన్"

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమాన్ని రెండో ఇంటర్నేషనలు సాగించలేకపోయింది. (1889 - 1914) కార్యక్రమంవిషయంలో అది చూపిన మెతకతనం; యుద్ధసమయంలో అదిచేసిన అప్రతిష్ఠపనీ; యుద్ధానంతరం విప్లవాలు విజృంభణగా సాగుతూన్న సమయంలో అది పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని రక్షించడానికి చేసినప్రయత్నాలూ; దరిద్రులతోనూ - నిరుద్యోగులతోనూ శిథిలం అవుతూన్న ప్రభుత్వాలనూ - ఫాసిస్టుల అధికారాన్నీ సమర్థించుతూన్న ఈనాటినీతీ; ఇవన్నీ ఫస్టు ఇంటర్నేషనలుయొక్క నీతికి పూర్తిగా విరుద్ధం. రెండో ఇంటర్నేషనలులోని శాఖలు కేవలం విప్లవనిరోధకములుగా తయారైనాయి. బూర్జువావర్గానికీ, ఫాసిజానికీ పట్టుకొమ్మలుగా ఏర్పడినాయి. కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలుయొక్క (కామిన్టరన్) కార్యక్రమంలో నేటి సోషల్ డెమాక్రసీయొక్క నీతివిధానం ఏలావున్నదో వర్ణించబడింది.

"సామ్రాజ్యవాదులతో పోరాటం జరుపుతూన్న శ్రామికవర్గంలోని ఐకమత్యాన్ని చెడగొట్టడమే ఈనాడు సోషల్ డెమాక్రసీయొక్క ప్రధానకార్యక్రమం. పెట్టుబడిదారీవిధానంతో శ్రామికులు చేస్తూన్న పోరాటంలోని ఐక్యతావిధానాన్ని భంగపరచడానికిది సామ్రాజ్యవాదుల ఏజంటుగా పనిచేస్తూంది. ఈనాటిబూర్జువా సమాజానికి వివిధములయిన సోషల్ డేమాక్రసీలు; రెండో ఇంటర్నేషనలు; దానియొక్క ట్రేడ్ యూనియన్ శాఖ; ట్రేడ్ యూనియనుల అమ్సర్ డామ్ ఫెడరేషన్; ఇవన్నీ మూలస్తంభాలు."

ఏనాడో ఈలావస్తుందని ఏంగిల్సు సూచించిన కమ్యూనిస్టు ఇంటర్నేషనలు 1919 లో స్థాపించబడింది. అదే మొదటి ఇంటర్నేషనలుకి నిజమైన వారసు.

పారిస్ కమ్యూన్

మొదటి ప్రకరణం

రెండో సామ్రాజ్యం.

రెండవసామ్రాజ్యకాలంలో (1852_70) ఫ్రాన్సులో పెట్టుబడిదారీ విధానం అతివేగంగా అభివృద్ధిచెందింది. పరిశ్రమలు - వ్యాపారమూ విపరీతంగా పెరిగినాయి. ఫ్రాన్సుఅంతటా రైల్వేలు వలమాదిరిగా పరచి వెయ్యబడినాయి. 1851_69 ల మధ్యకాలం ఫ్రెంచి జాతీయాదాయం రెట్టింపు అయింది. (82 మిలియార్డులనుండి 162 మిలియార్డుల ఫ్రాంకు లయింది.) రెండవసామ్రాజ్యప్రభుత్వంతో సన్నిహితసంబంధాలుగల ఫైనాన్షియల్ బూర్జువాజీ మారకము - స్పెక్యులేషను పద్ధతులు విశేషముగా ఉపయోగించి, విపరీతమైన సంపదలు ప్రోగుచేసుకుంది.

చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు - చేతిపనులు నశించి పెద్దపరిశ్రమలకి తావిచ్చినాయి. నగరాలలోని పెట్టీబూర్జువా తరగతి పూర్తిగా నాశనం అయింది.

రాజకీయదృష్ట్యా చూస్తే ఈ రెండో సామ్రాజ్యం విప్లవనిరోధక కార్యక్రమానికి పట్టుకొమ్మ. దేశంలోని అధికారం అంతా సేనానాయకులదీ, మతబోధకులదీ, ఉద్యోగీయవర్గాలదీ. పాఠశాలలన్నీ చర్చిల స్వాధీనంలో వుండిపోయినాయి. అచ్చుయంత్రాలమీద కఠినమైన నిరోధాలు ఏర్పడ్డాయి. లెజస్లేటివు ఎసెంబ్లియొక్క ఎన్నికలు ప్రభుత్వనిరీక్షణలో - దాని ఒత్తిడికి లోనై నిర్వహించబడినాయి.

సామ్రాజ్యపు ప్రారంభంరోజులలో 3 వ నెపోలియను బలీయంగా వున్న ధనికుల - రైతుల పాక్షికసహాయంమీద ఆధారపడ్డాడు. 1848 మరపుకు వచ్చినకొద్దీ ప్రభుత్వం అంతకంతకి ఫైనాన్షియల్ బూర్జువాజీని మద్దతు చెయ్యసాగింది. ఆఖరుకి నెపోలియను ఇండస్ట్రియల్ బూర్జువాజీ సహాయాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టుకొన్నాడు.

ఈతడు విదేశాంగనీతిలో చూపిన చేతకానితనంమూలంగా ఫ్రాన్సు ఎన్నోయుద్ధాలలో చిక్కుకుంది. ఎప్పుడూ ఓడిపోయింది. ప్రభుత్వం పన్నులభారాన్నంతనీ ప్రజాసామాన్యంయొక్క నెత్తినే రుద్దింది. ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండితనం జాస్తి అయింది. ఈకారణాలన్నింటి వలన చాలమందికి ప్రభుత్వంయెడల అసహ్యం కలిగింది. ప్రజాతంత్రవిధానంయెడల ప్రజాసామాన్యంలో అభిమానం ఏర్పడింది. తనకి ఎదురెత్తుగా తయారవుతూన్న ఈప్రజోద్యమాన్ని అణిచివెయ్యడానికి నెపోలియను ఎన్నోవ్యర్థప్రయత్నాలు చేసేడు. ప్రభుత్వంయొక్క ఒత్తిడి ఎంత అధికంగావున్నా, 1869 ఎన్నికలలో ప్రభుత్వానికి 45 లక్షలు వస్తే - ప్రతికక్షులు 30 లక్షలవోట్లు సంపాదించేరు. సామ్రాజ్యంయొక్క అంతిమ ఘడియలు ఆసన్నం అయినాయి.

ఫ్రెంచి కార్మికోద్యమం

1860-70 ల మధ్య పెట్టుబడిదారీవిధానం తీవ్రంగా అభివృద్ధిచెందినా పారిశ్రామిక కూలీలసంఖ్య పెరగలేదు.

చేతిపనులు చేసుకొనేవారు, గృహసేవకులు, పరిశ్రమలలోని (Manufacture) కూలీలు, వీరిదే అధికసంఖ్య. పారిసులోనున్న 4,42,000 కూలీలలోనూ పెద్దపరిశ్రమలలో నైతేనేం, రహదారి శాఖలో నైతేనేం, వార్తాశాఖలో నైతేనేం, పనిచేస్తూన్న కూలీలసంఖ్య 50,000 మించలేదు.

ఫ్రెంచి కార్మికులలో చాలామందివి పెటీబూర్జువా భావాలే. ఆ రెండు వర్గాలూ ఇంకా పూర్తిగా స్పష్టంగా విడిపోయివుండలేదు. ప్రౌధనిజానికి అధికసంఖ్యాకులయిన కార్మికులమీద పలుకుబడి కలిగి వుండడానికి ఇదే కారణం. కాని, నిరంతరం జరుగుతూనేవున్న వర్గపోరాట ఫలితంగా, వారికి ప్రౌధ కార్యక్రమంలో గల అసంబద్ధతని తెలియచేసి వారిని సరియైన బాటకి తెచ్చింది. 1868 లో ప్రౌధనిస్టులు నడుపుతూన్న క్రెడిట్ బ్యాంకు దివాలాతీసింది. దానితో, పెట్టుబడిదారీవిధానంతోడి పోరాటంలో ప్రౌధను కార్యక్రమం ఎంత అనాలోచితమో బయటపడి వూరుకుంది.

మొదటి ఇంటర్నేషనలు యొక్క కాంగ్రెసులలో ప్రౌధనిస్టు సిద్ధాంతాలకి కలిగిన పరాజయాలతో చాలమంది ఫ్రెంచికార్మికులకి పెట్టీ బూర్జువా దృక్పథాలు శీఘ్రంగా తొలగిపోయినాయి.

కార్మికుల సమ్మెలనూ, సంఘాలనూ నిషేధిస్తూ అమలులోవున్న ఛాపెలీర్ చట్టం 1884 లో రద్దు చెయ్యబడింది. అయినా ప్రభుత్వం శ్రామికుల్ని కాల్చివెయ్యడానికి ఎన్నడూ వెనుతియ్యలేదు. క్రమక్రమంగా ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం బలపడసాగింది.

కార్మికవర్గంలో బలపడుతూన్న విప్లవభావాల్ని పసికట్టినకొలదీ ప్రభుత్వం ఇంటర్నేషనలు యొక్క ఫ్రాన్సుశాఖని అణచడానికి తీవ్రచర్యలు తీసుకోసాగింది. 1868 లో జరిగిన విచారణలూ - శిక్షలతో ఇంటర్నేషనలు యొక్క ఫ్రాన్సుశాఖలు చాలవరకు నాశనం అయినాయి. 1870 లో ఇంటర్నేషనలు శాఖగా పనిచేస్తూన్న పారిస్ ఫెడరేషన్‌లో మిగిలిన శాఖలన్నీ కలిపివెయ్యబడినాయి. కాని, ఆనాడు ఇంటర్నేషనలు సభ్యులకి నిశ్చితమైన ఒక కార్యక్రమమూ, స్థిరమైన నాయకత్వమూ లేకపోయినాయి.

ఫ్రాంకో - జర్మను యుద్ధానికి పూర్వం ఫ్రాన్సులోని కూలీలకి దేశం విస్తృతమైనసంస్థ ఏదీలేదు. వారి ఉద్యమంలో ప్రౌధనిస్టులు -

బ్లాంక్విస్టులు - బకునినిస్టులు వచ్చి చేరేరు. శ్రామికవర్గోద్యమం యొక్క ప్రధాన సమస్యల విషయంలో వీరిలో ఒకరితో ఒకరికి పొత్తు కలియదు వీరిలో ఒక్కరూ శ్రామికవర్గాన్ని ఎదుర్కొంటూన్న ప్రధానసమస్యల్ని ఎదుర్కొనగల స్థితిలో లేరు.

సామ్రాజ్యపతనం : జాతీయ ప్రభుత్వం.

దేశంలో అంతకంతకి ప్రజాతంత్రభావాలు బలీయం కావడం గుర్తించి, నెపోలియను 1870 జూలై 19 వ తేదీన ప్రష్యాతో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. సైనికవిజయాల్ని సంపాదించి ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతిష్ఠని పెంపొందించుకుని, ప్రతిస్పర్ధులశక్తులు సన్నగిలచెయ్యాలని ఆతనిసంకల్పం. బిస్మార్కుకూడా యుద్ధానికే ఉబలాటపడుతూన్నాడు. ఫ్రాన్సుని జయించగలిగితే ప్రష్యనుల అధికారంలో జర్మనుజాతి ఏకం కావడానికి సావకాశాలున్నాయి.

ఫ్రెంచిప్రభుత్వంలోగల దౌర్బల్యం అంతా యుద్ధంతో బయటపడిపోయింది. పరికరాలేనాలేని సేనలు; తెలివి తక్కువ సేనాధిపతులు వరసగా పరాజయాలు పొందేరు. యుద్ధం ఆరంభమైన రెండు నెలలో - అంటే సెప్టెంబరు. 2 వ తేదీన - 'సెడాన్' వద్ద నెపోలియను సైన్యాలతో సహా ప్రష్యనులచేత ఖైదు చేయబడ్డాడు.

సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన వెనుకటి ప్రభుత్వవిధానం రద్దుచేయబడి పారిసులో ప్రజాతంత్రప్రభుత్వం ప్రకటించబడింది. ఆనాటికి కార్మిక సంఘాలమధ్య ఏకీభావం లేక శ్రామికులు తిరుగుబాటుచేసి రాజ్యాంగం తమ చేతిలోనికి తెచ్చుకోలేకపోయేరు. బూర్జువాలు అధికారం తీసుకున్నారు. వారే జాతీయప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచేరు. నెపోలియను పట్టుబడడంతో యుద్ధం ముగియలేదు. ప్రష్యను సేనలు దండయాత్ర సాగించేయి. సెప్టెంబరు 19 న పారిస్‌నగరం ముట్టడించబడింది. నగరంలో

నేషనల్ గార్డులు 3 లక్షలవరకు ప్రోగు చెయ్యబడ్డారు. కార్మికుల చేతులలో ఆయుధాలు పెట్టేరు.

కార్మికులలోనూ, పెటీబూర్జువాలలోనూ, జాతీయాభిమానం రేకెత్తింది. ప్రష్యనులనుంచి ఫ్రాన్సును రక్షించడమే వారు తమ అత్యవసర కర్తవ్యంగా నిర్ణయించుకొన్నారు. "18వ శతాబ్దంలో వచ్చిన మహావిప్లవంలో పుట్టింది, ఫ్రాన్సులో ఈ "దేశాభిమానం" అనేభావం. కమ్యూన్‌లో నున్న సోషలిస్టులుకూడా అనేభావాలు వెలిబుచ్చేరు. ఉదాహరణకి బ్లాంక్విని తీసుకుందాం. అతనిని విప్లవకారు డనడంలో సందేహించవలసిన పనిలేదు. సోషలిజం అంటే ఆతనికి నమ్మకంవుంది. కాని, ఆరోజులలో ఆతడు తన పత్రికకి పెట్టుకున్న పేరేమిటో తెలుసా? "మాతృభూమి ఆపదలోవుంది."—(లెనిన్) "శత్రువును ఎదుర్కోవలసిన సమయంలో పార్టీలూ - అభిప్రాయభేదాలూ వుండవు" అన్నాడు బ్లాంక్వి. ఈ విధమైన దేశాభిమానానికి కారణం ఫ్రెంచి శ్రామికులలో చైతన్యం కలగకపోవడమే. ఆతనికిగల పెటీబూర్జువా అభిప్రాయాలే.

కోటవెలుపలనున్న ప్రష్యనులకంటె, నగరంలోనున్న సాయుధులైన శ్రామికులంటే జాతీయప్రభుత్వానికి హెచ్చుబెదురు కలిగింది. పర్యవసానంగా ప్రభుత్వం దేశానికే ద్రోహం తలపెట్టి, పారిస్‌ను శత్రువులచేతులకి వప్పచెప్పడానికి తయారయింది. సాయుధులుగావున్న కూలీలని వుపయోగించుకొనివుంటే వారు మంచియోధులుగా వినియోగపడియుండేవారు. కాని, ఆకూలీలే నెగ్గిపోతారేమోనన్నేవిచారం - బెంగా, ప్రభుత్వానికి పట్టుకుంది. అందుకోసమే ఏదో ఒక విధంగా శని విరుగడైపోతారని నేషనల్ గార్డు డివిజన్లని ముందుకు నెట్టసాగేరు. జాతీయప్రభుత్వసభ్యుడు; పారిస్ మిలిటరీగవర్నరూ; అయిన ట్రోచూ—"వీరిలో 20 వేలమంది చచ్చేరా పారిస్ తప్పకుండా లొంగితీరుతుంది." అన్నాడు.

నగరంలోని ఆహారపదార్థాలన్నీ స్వాధీనం చేసుకొని, రేషన్ - కార్డుపద్ధతి ప్రవేశపెట్టమని మొదటినుంచీ శ్రామికులు కోరుతూన్నా,

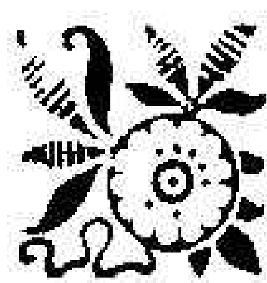
పెడచెవినిపెట్టి జాగుచేయడమే గాక, ప్రజలనే మోసగించడానికి చేస్తూన్న ప్రయత్నాలు చూసినమీదట జాకోబినులూ - బ్లాంక్విస్టులు తిరుగుబాటు చేయడానికే నిశ్చయించుకున్నారు. 1870 అక్టోబరు 31 వ తేదీన ఒకటీ; 1871 జనవరి 23 వ తేదీన ఒకటీ తిరుగుబాట్లు జరిగినాయి గాని, తగినంత నిర్మాణబలం లేక వోడిపోయినాయి. తీవ్రమైన ప్రతిక్రియాకలాపంతో ఆతిరుగుబాట్లు అణిచి వేయబడినాయి. జనవరి 28 వ తేదీన పారిస్ లొంగిపోయింది. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగి అప్పుడు ఏర్పడే నేషనల్ ఎస్సెంబ్లీ శాంతిదౌత్యం నిర్వహించడానికి నిర్ణయించబడింది.

'యుద్ధమా - శాంతా' అనేదే ఎన్నికలలో తేలవలసిన ప్రధానాంశం. సోషలిస్టులు - రిపబ్లికనులు యుద్ధం జరగవలసిందేనంటున్నారు. ఫలితంగా శాంతి ఏర్పడాలంటూన్న మొనార్కిస్టులవేపు వోటుచేసేరు రైతులు. నేషనలు ఎస్సెంబ్లీకి ఎన్నుకోబడిన 750 మందిలోనూ 450 మంది మొనార్కిస్టులే. కనుక అస్సెంబ్లీ ప్రష్యాతో సంధిచేసుకోడానికే నిర్ణయించింది. అల్సేస్ - లోరయిన్‌లు; 5 మిలియర్డ్ల ఫ్రాంకులూ ఇచ్చి సంధి చేసుకొనడానికి తయారయింది.

ఇప్పుడు వారిదృష్టి పారిస్‌వేపు తిరిగింది. మొనార్కిస్టు సేనాధిపతులలోనుంచి ఏరి పారిస్ గవర్నరునూ; నేషనల్ గార్డు కమాండింగ్ ఆఫీసరునూ ఏర్పరచేరు. నేషనల్ గార్డులకిస్తూన్న దినభత్యం $1\frac{1}{2}$ ఫ్రాంకులూ నిలిపివెయ్యబడింది. నిరుద్యోగం విపరీతంగా వుండడంచేత పారిస్ శ్రామిక ప్రజానీకానికి ఇప్పుడా భత్యమే జీవనాధారం. ముట్టడిసమయంలో తాత్కాలికంగా చేయబడిన అప్పులు, అద్దెల నిలుపుదలశాసనం రద్దుచెయ్యబడింది. శ్రామికులనీ - మధ్యతరగతి ప్రజలనీ సర్వనాశనం అయ్యేపరిస్థితులు ఎదుర్కొన్నాయి.

కాని, జరగవలసిన ముఖ్యమైనపని ఇంకామిగిలేపోయింది. పారిస్‌లోని కార్మికుల - చేతిపనివారి చేతులలోవున్న ఆయుధాలు లాగివెయ్యాలి ముందు. ఆనాటి ప్రభుత్వం రాజరికవాది 'థీర్సు' చేతిలోవుంది. ఆతడు

వెంటనే పారిస్‌లోవున్న 250 ఫిరంగుల్ని నేషనల్ గార్డుల చేతులలోనుంచి తీసుకుని సైన్యాల అధికారంలో పెట్టబడాలని ఆజ్ఞాపించేడు. కాని, ఈపని మాత్రం సాగనీయబడలేదు. మార్చి 18 న ప్రభుత్వము - సైన్యాలతో సహా వర్సెయిల్సుకి పారిపోయింది. బెటాలియనులలో అధిక సంఖ్యాకుల చేత ఎన్నుకోబడిన నేషనల్ గార్డు కార్యనిర్వాహణసమితి నగరంలో అధికారం తీసుకుంది.

రెండో ప్రకరణం.

కమ్యూన్.

మార్చి 18 న వచ్చిన తిరుగుబాటు హఠాత్సిద్ధంగా వచ్చినదే. విప్లవసంఘాలేవీ దానికి సిద్ధంగాలేవు ఇంటర్నేషనలుశాఖఅయిన ఫెడరేషను ఆరంభంలో ఆసంఘటనలలో కలుగచేసుకోవాలనే తలపలేదు. సోషలిస్టులతోనూ, శ్రామికసభ్యులతోనూ ఏర్పడిన నేషనల్ గార్డుకమిటీ ఆబాధ్యతలు నెత్తిన బెట్టుకొనడానికి జడిసి, 'కమ్యూన్'కి ఎన్నికలు ప్రకటించింది. ఎన్నికల తర్వాత 'కమ్యూనే' అధికారం వహిస్తుంది. ఈనూతన ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా ప్రజాప్రతినిధిప్రభుత్వముగా వుండాలనే వుద్దేశ్యముతో జనులందరూ ఎన్నికలలో పాల్గొనడానికి అవకాశాలు కలిగించబడినాయి. మొత్తం ఈ ఎన్నికలలో 2,30,000 మంది పాల్గొన్నారు. ఎన్నికలు మార్చి 26 న పూర్తి అయినాయి. మార్చి 28 వ తేదీన కమ్యూన్ కౌన్సిలు అధికారం స్వీకరించింది.

కాని, నేషనల్ గార్డ్సు సెంట్రల్ కమిటీ రద్దు కాలేదు. ఈ కమిటీ వర్సైయిల్సుమీద దండయాత్ర జరపవలసిన ఆవశ్యకతని గాని, జరుగుతూన్న ఘట్టాలయొక్క విప్లవ ప్రాధాన్యతను గాని గుర్తించలేకపోయింది. అంత ర్యుద్ధం సాగించడానికి భయపడింది. కమ్యూన్ యొక్క ఎన్నికలలో చిక్కుకుని 10 రోజులు గడిపేసింది. ఈలోపుగా వర్సైయిల్సుయుతా విప్లవవ్యతిరేకదళాన్ని కూర్చుకోడానికి పూర్తి అవకాశాలు లభించేయి. తరువాత అంత శీఘ్రంగా అధికారం కమ్యూన్ చేతులలో వుంచడంకూడా పొరపాటే. కమ్యూన్‌కంటె సెంట్రల్‌కమిటీ కేవలం కార్మికవర్గ ప్రాధా న్యతగలది. ఎక్కువ ఏకీభావంగలదీ. ఇంకా బూర్జువావర్గంతో ఏలాగైనా సంధికూర్చుకోవాలనే ధోరణితో వారు బూర్జువాలతరఫున ఎన్నుకోబడ్డ 17 గురు సభ్యులూ తమ కర్తవ్యాలను నిర్వహించడానికి నిరాకరించి కార్మికవర్గంనుంచి వేరుపడ్డారు. బై - ఎలక్షన్లు జరిగాక 77 గురు సభ్యు లతో కమ్యూన్ ఏర్పడింది.

మాతృభూమిని సంరక్షించేటందుకై పోరాటంలో దిగినప్పుడు పెట్టీ బూర్జువాలకీ - కార్మికవర్గానికీ కలిసిన స్నేహమే కమ్యూన్ యొక్క నిర్మా ణంలోకూడా ప్రతిఫలిస్తూంది. కమ్యూన్ కమిటీలోకి 32% శ్రామికులు; 15% చిన్నఉద్యోగులు; 15% చిన్నవర్తకులు; 38% లాయర్లూ - టీచర్లూ వగైరాలు ఎన్నుకోబడ్డారు.

కమ్యూన్‌లోకూడా రెండు తెగ లేర్పడ్డాయి. ఒక తెగలో జాకో బినులు - బ్లాంక్విస్టులూ చేరేరు వీరిదే మెజారిటీ. రెండో తెగ ప్రౌఢనిసు లది. జాకోబినులు పెటీబూర్జువా అతివాదులు. సోషలిస్టులుకారు. వర్గ సమ్మేళనం కావాలనీ; అందరికీ సమానమైన న్యాయం కలగాలనీ వారి ధోరణి. ఫ్రెంచిమహావిప్లవముయొక్క ఆదర్శాలని ఆచరణలో సాగిస్తూ న్నది తామేనని వారికొక గర్వం. వారికి కార్మికోద్యమం ఏమిటో అర్థం కాదు. కాలం మారడంతోనే నూతనసిద్ధాంతాలూ, నూతనకర్తవ్యాలు మా

నవసమాజాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాయనే విషయమే మరచి ఏనాటివో 1793 నాటి ప్రజాతంత్రాదర్శాలనే కమ్యూన్‌లో అక్షరశః ఆచరణలో పెట్టాలని వూహించేరు.

ఎన్నో విషయాలమీద మెజారిటీ - మైనార్టీ కక్షలలో పేచీలు పుట్టేయి. స్వతంత్రములైన కమ్యూన్‌లతో కూడుకొన్న, రాజ్యాంగాధికారరహితమైన సమాజం ఏర్పడాలనీ; ప్రభుత్వం అనేది వుండకూడదనీ; నియంతృత్వం పనికిరాదనీ; మైనారిటీ కక్షవారు పోరాడేవారు. చివరకి కమ్యూన్‌లో పేచీలు ముదిరి ఒకమారు మైనార్టీకక్ష సభలోంచి లేచి పోయేవరకూ వచ్చింది. మెజార్టీపార్టీ నియంతృత్వం సాగిస్తూందని నిందించేరు. పత్రికలలో తమ అసమ్మతులు తెలియబరచేరు. వీటిఅన్నిటివలనా శ్రామికవర్గంలో కొంతకలవరపాటు కలగవలసిందేగాని ఇతర కారణాలచేత ఆపత్తిమాదం తప్పిపోయింది.

కమ్యూన్‌కి స్పష్టమైన కార్యక్రమంలేదు. నాయకత్వంలో ఐక్యత లేదు. ఒకదానికొకటి పొందని అభిప్రాయాలతో ఎన్నో చీలికలు. ఇటువంటి దురవస్థతో పారిస్ శ్రామికులకి నాయకత్వం వహించి, అత్యవసరములు, కఠినతరములు నైన కార్యక్రమం సాగించడానికి నడుము కట్టవలసి వచ్చింది. పరిస్థితులు చాలా క్లిష్టంగా వున్నాయి. రాజ్యాంగయంత్రం స్తంభించిపోయింది. పెద్దవుద్యోగులు - సాధారణోద్యోగులూ అంతా వర్సెయిల్సుకి పారిపోయేరు. ఈవిధములయిన పరిస్థితుల ఒత్తిడిచేత బూర్జువా రాజ్యాంగయంత్రాన్ని ఏలావున్నదానిని ఆలాగే తనచేతిలోనికి తీసుకుని నడిపించడానికి వీలులేకపోయింది. దానిని ధ్వంసంచేసి తనకి వీలయినదానిని తాను నిర్మించుకోవలసివచ్చింది. కొంచెం ఆలస్యం అయితేనేం, స్థాపించుకున్న రాజ్యాంగం అంత పరిష్కృతం కాకపోతేనేం; ఈసమస్యకి తగిన పరిష్కారాన్ని కనిపెట్టగలిగింది కమ్యూన్. ఈవిషయంలో కమ్యూనికి కలిగిన అనుభవాలు 1917 లో రష్యను శ్రామికవర్గానికి బాగా ఉపకరించేయి.

కమ్యూన్ వట్టి పార్లమెంటుకాదు. అది ఒక రాజకీయపక్షం. దాని చేతులలో శాసనాలు చేసే అధికారం అమలుపరచే అధికారం రెండూ కూడా వున్నాయి. దాని సభ్యులు ప్రతివొకరూ తమ నియోజకవర్గానికి బాధ్యులు. ఎప్పుడు కావలసినా వారిని వెనక్కి పిలిచివేసే అధికారంవుంది. ఉద్యోగులంతా ఎన్నుకోబడవలసిందే; వారినికూడా పిలిచివేయవచ్చును. మంచిపనివానికిచ్చే జీతాన్ని మించి ఏవుద్యోగికీ జీతం ఇయ్యబడదు. స్టాండింగ్ ఆర్మీని రద్దుచేసి, వారిస్థానే ప్రజలందరికీ ఆయుధాలనిచ్చింది. పోలీసుసిబ్బంది రద్దుచెయ్యబడింది.

ప్రభుత్వానికీ - చర్చికీ సంబంధం వుండకూడదని శాసించింది. మతబోధకుల చేతులలోనుంచి పాఠశాలలు తీసుకుంది. అన్నివిద్యాశాలల లోనూ ఉచితవిద్యప్రవేశపెట్టబడింది. ఉద్యోగులందరిలాగనే న్యాయాధి కారులుకూడా ఎన్నుకోబడాలని శాసించింది. స్వంతబాధ్యతలు కలిగి తిరిగి పిలిచివేయబడేటందుకు అధికారం వుంచుకొని, వీరు ఎన్నుకోబడ తారు. కమ్యూన్ చేత తీసుకోబడిన ఈచర్యలన్నీ రాజ్యాంగయంత్రం యొక్క స్వభావాన్నే పూర్తిగా మార్చివేసేయి. పరాయివర్గాలని అణచి పెట్టేటందుకే వుపయోగపడే బూర్జువా రాజ్యాంగముగా గాక వేలకొలది కార్మికులచేత బలపరచబడిన కార్మికవర్గ ప్రభుత్వముగా మార్పుచెందింది.

తాను స్థాపించినది శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనేసంగతి కమ్యూన్ కే తెలియదు. ఆనాటికివున్న పరిస్థితులు; అంతర్యుద్ధమూ; తనవర్గశత్రు వుల్ని అణచిపెట్టి నియంతృత్వం సాగించవలసిన అవసరాన్ని తెచ్చి పెట్టేయి. వర్సైయిల్సుకూటం వారి సమావేశాల్ని నిషేధించింది. వారి ప్రెస్సును మూసివేసింది. వారి యిళ్ళు సోదాలు చేయబడ్డాయి. అరెస్టులు సాగించింది. ప్రజాక్షేమవిచారణకి కమిటీనివేసింది. హామీ నిర్బంధితుల్ని కాల్చివెయ్యడానికి చట్టం ప్యాసుచేసింది. సాంఘిక - ఆర్థికరంగాలలో అది తెచ్చినమార్పులు అత్యల్పం. బూర్జువాల ఆస్తులు స్వాధీనంచేసుకో వలసి యుంటుందనే సమస్యనే ఎత్తుకోలేదు. ఫ్యాక్టరీలలో జరిమానాల

పద్ధతిని రద్దుచేస్తూ శాసనం చేసింది 'బేకరీ' లలో కూలీలచేత రాత్రి పని చెయ్యడాన్ని నిషేధించింది. యజమానులు వదిలిపెట్టి పారిపోయిన పరిశ్రమల్ని కూలీలకి స్వాధీనంచేసింది. లేబర్ ఎక్స్ఛేంజిని ఏర్పరచింది. వర్సెయిల్సుముఠాతోడి పోరాటంలో చనిపోయిన నేషనల్ గార్డులయొక్క వితంతువులకీ - ఔరసులయినా కాకపోయినా వారి సంతానానికీ జీవనభృతులు ఏర్పరచింది. ఈశాసనాలేవీకూడా బూర్జువాసమాజంయొక్క పునాదుల్ని కదిలించేవికావు. ఆనాటికి ఫ్రెంచికార్మికులకి సోషలిస్టు సిద్ధాంతాలు బాగా తెలియలేదనే విషయం కమ్యూన్ సాగించిన ఈకార్యక్రమంలోనే బయటపడుతూంది.

బ్యాంక్ ఆఫ్ ఫ్రాన్సు శ్రామికులచేతులలోనికి వచ్చింది. దాని ఆస్తులఖరీదు 3 మిలియర్డుల ఫ్రాంకులుంటుంది. ఈడబ్బును స్వాధీనంచేసుకొనివుంటే వర్సెయిల్సుతోడి పోరాటంలో బాగా వుపయోగించివుండేది కాని, వారాపనిచేయక, ఆబూర్జువావర్గపుటాస్తిని ఎంతో భద్రంగా కాపాడేరు. ప్రత్యేకాస్తి హక్కుయొక్క పవిత్రత - అందరికీ సమానన్యాయం, అనే పెటీబూర్జువా అభిప్రాయాలు వుండడంచేతనే కమ్యూన్ రైల్వేకంపెనీల ఆస్తులు స్వాధీనంచేసుకోవాలనే చట్టాన్నీ, అప్పులు రద్దుచెయ్యాలనే చట్టాన్నీ, వర్సెయిల్సుకి పారిపోయిన బూర్జువాలనుండికూడా చందాలు పిండాలనే తీర్మానాన్నీ త్రోసిపుచ్చింది.

కమ్యూన్ యొక్క తప్పులు: దానియొక్క ప్రాముఖ్యత. పరిస్థితుల్ని గమనించి, వారిని నడిపించగల పార్టీలేకపోవడం అనేది ఫ్రెంచి శ్రామికుల దురదృష్టం. ఒక్కక్షణమేనా ఆలస్యంచేయకుండా వర్సెయిల్సుమీద దండయాత్రసాగించి, శత్రువును పూర్తిగా ధ్వంసం చెయ్యడానికి బదులు, వారిమీద నైతికప్రవొత్తిడి తీసుకురావాలని శ్రామికవర్గం ప్రయత్నించింది. ఇది ఒక గొప్ప తప్పు. కమ్యూన్ తో నిమిత్తంలేకుండా సెంట్రల్ కమిటీయే పూర్తిబాధ్యతతో పనిచేసినా ఇంతకంటె మంచిపని సాగివుండేది. నియంతృత్వం అవలంబించినా, నిర్బంధచర్య లవలంబించినా

కమ్యూన్ ఎంతో ఒత్తిడిమీద చేసిందేగాని, మరొకటిగాదు. ఆ చేసిన పనికూడా, ఒక క్రమపద్ధతిలో లేదు. ఎంతో సందేహం, వెనక ముందాడడంతోనే సరిపోయింది. బ్యాంక్ ఆఫ్ ఫ్రాన్సు విషయంలో చేసినటువంటి తప్పులే, సైనిక ప్రాముఖ్యతగల విషయాలలోగూడా ఎన్నో చేసింది. తాను చేసిన సామాజిక - ఆర్థిక శాసనాల్ని సగంసగంగా, కాక, దృఢదీక్షతో చేసి బూర్జువా ఆస్తివిధానాలన్నీ రద్దుచేసి వుండవలసింది.

పైగా బయటి జిల్లాలతో కమ్యూనే సంబంధం పెట్టుకోలేకపోయింది. లయాన్సు - మార్సెయిలీస్ సైంట్ ఎటీనీ మొదలయిన నగరాలలో కూడా పారిస్ తిరుగుబాటువార్తచేరగానే తిరుగుబాట్లు బయలుదేరేయి. కాని, ఒకదానితో వొకదానికి సంబంధం లేకపోవడంచేత అవి చులకనగా అణిచివేయబడినాయి. రైతులతో సంబంధాలు పెట్టుకోపోవడంకూడా కమ్యూన్ పతనానికి కొంతకారణం.

ఈ తప్పులన్నింటికీ మొదటి కారణం ఫ్రెంచి శ్రామికవర్గంలో వర్గచైతన్యం కలగకపోవడమే. రెండోది కమ్యూన్‌లో జాకోబిన్‌లనుగల పలుకుబడి. వీరు ఎక్కడికక్కడే అడ్డుతగులుతూండేవారు. తమతోపాటు శ్రామికవర్గానికి కూడా రాజకీయజ్ఞానం కలగకుండాచేసేసేరు. తమకిగల చాంచల్యం వారికీ అంటగట్టేరు. ప్రత్యేకాస్తి హక్కుల పవిత్రత అనే పెటీబూర్జువాభావాన్ని వారికి నేర్పేరు.

ఇంక కమ్యూన్ విషయం. అది పరిస్థితుల్ని సరిగ్గా అర్థంచేసుకోలేకపోయింది. నిర్మాణంలోకూడా పూర్తిలోపంవుంది. కార్యాచరణలో దృఢనిశ్చయత లేదు. కాని, అటు విప్లవనిరోధకుల పరిస్థితులే వేరు. ప్రారంభం నుంచీ కూడా థీర్సు కమ్యూన్‌ను నాశనం చేయాలనే దృఢసంకల్పంతో వున్నాడు. ఆతనికి ప్రష్యన్ ప్రభుత్వపు సహాయం వుంది. ఆ ప్రభుత్వం ఖైదీలుగా పట్టుబడిన ఫ్రెంచి సైనికులనందరినీ విడుదలచేసింది. పైగా, తాను కూడా సహాయం వచ్చి బూర్జువాజీకి పూర్తిసహాయం కలగచేసింది.

వర్సెయిల్సు ముఠావారిసేనలు _ జర్మనుసేనలూ పారిసును నాలుగు మూలలనుంచీ ముట్టడించేయి. మే 21 నాడు వర్సెయిల్సుసేనలు పారిసు నగరంలోనే అడుగుపెట్టేయి. ఒక వారంరోజులుపాటు కమ్యూనార్డులు వీరోచితంగా పోరాడేరు. శత్రువులు తమవద్దగల సంఖ్యాబలంచేతనే పారిస్‌ను జయించగలిగేరు. 72 రోజులపాటు జీవించి పారిస్ కమ్యూన్ మే 28 వ తేదీన పడిపోయింది. ఓడిపోయిన కమ్యూన్ మీద బూర్జువాజీ తన కసితీర్చుకుంది. మృత్యువునగరంలో తాండవించింది. కొద్దిరోజుల లోపులో 25,000 మంది కాల్చి చంపివేయబడ్డారు. 13,700 మందికి మరణాంత శిక్షలు విధించి, జ్వరాలపుట్టయిన న్యూ - కాలడోనియాపర్వతాలమధ్య బంధించేరు. బూర్జువాల పవిత్ర ఆస్తిహక్కుల్ని ఎవరయినా ముట్టుకోనదలచేరా వారిపై ఎటువంటి భయంకర ప్రతీకారం విధించబడుతుందో ప్రపంచానికి చాటి చెప్పబడింది.

కమ్యూన్‌నుగూర్చి మార్క్సు - లెనిన్ - సోషల్ డెమాక్రట్ల అభిప్రాయాలు:

ఫ్రాంకో - ప్రష్యను యుద్ధకాలంలో ఫ్రాన్సులో కలుగుతూన్న పరిణామాలని మార్క్సు అతిజాగరూకతతో పరిశీలించేడు. శ్రామికసంఘాల దౌర్బల్యాన్ని, అవి పోరాటానికి తగిన పరిస్థితులలో లేకపోవడాన్ని గమనించి జాతీయప్రభుత్వానికి ఎదురు తిరగవద్దని సలహానిచ్చేడు. అప్పుడు లభించిన సౌకర్యాల్ని తమస్థితిని బలపరచుకుందుకే వినియోగించమని హెచ్చరించేడు. కాని, కమ్యూన్ ఏర్పడినాక మార్క్సు దానికి బ్రహ్మాండమైన స్వాగతం ఇచ్చేడు.

1871 ఏప్రియల్ 12 వ తేదీన ఆతడు 'కూగల్మన్'కు ఒకజాబు వ్రాసేడు.

"ఏమయితేనేంగానీ - ఈనాటి పారిస్ తిరుగుబాటు - పూర్వ సమాజంతాలూకు తోడేళ్ళ - రక్తదాహంగల కుక్కల దయాధర్మాలమీద ఆధారపడివుంటేనేంగాక, జూన్ తిరుగుబాటు తర్వాత మన పార్టీసాగించిన మహత్తర విషయాలలో ఒకటి. స్వర్గాన్నే ముట్టడిస్తూన్న ఈ పారిస్ దివ్యుల్ని - జర్మన్ - ప్రష్యన్ - హోలీ - రోమన్ సామ్రాజ్యపు కుబ్జులతో పోల్చిచూడు."

ఏప్రియలు 17 న కూగెల్మన్‌కి వ్రాసిన మరొక జాబులో - పారిస్ కార్మికవర్గం పోరాటం జరపకుండానే ఓటమికి లొంగిపోయివుంటే,

"శ్రామికవర్గంలో కలిగే నైతికపతనం ఎందరో నాయకులు నష్టమైన నాటికంటేనూ ఎక్కువనష్టం కలిగించివుండేది. ఈ పారిస్ కమ్యూన్‌తో ఒక నూతన ఘట్టం పెట్టుబడిదారులతోనూ - వారి ప్రభుత్వంతోనూ కార్మికవర్గం సాగించే పోరాటంలో ప్రారంభం అయింది. దీని ఫలితం ఏలాగవుండనీగాక, ప్రపంచచరిత్రలో విశేషప్రాముఖ్యతగల ఒక నూతన విషయం కనిపెట్టబడింది."

పారిస్ కమ్యూన్ ఓడిపోయిన రెండురోజులు తర్వాత మార్క్సు వ్రాసిన 'ఫ్రాన్సులో అంతర్యుద్ధం' అనే పుస్తకంలో అతని అద్భుత మేధావిత్వం కనబడుతుంది. దానిలో కమ్యూన్ యొక్క ప్రాముఖ్యతని వివరిస్తూ, దాని అనుభవాలనీ, తప్పులన్నీ పూర్తిగా విమర్శించేడు.

"కమ్యూన్ శ్రామికవర్గప్రభుత్వమే. దానిలో ఎంతమాత్రం సందేహంలేదు. ఉత్పత్తిదారులతోటీ - ఆస్తిస్వామ్యాలుగలవారితోనూ జరిపే పోరాటానికి ఫలితంగా ఎటువంటి రాజ్యాంగం వచ్చి శ్రామికుల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యాన్ని సంపాదించిపెడుతుంది— అనే విషయం ఏలాగైతేనేం కనిపెట్టబడింది.

కమ్యూన్‌కిగల ప్రాముఖ్యత ఇదే. మార్క్సు దృష్టిలో ఏంజిల్సు అభిప్రాయాలూ అంతే.

ఇరువురూ కమ్యూన్‌ను శ్రామికవర్గనియతృత్వమేనన్నారు. "తన చేత చిక్కిన రాజ్యాంగయంత్రాన్ని చల్లగా తీసుకుని తనకి వుపయోగ పడే విధానంలో దానినే నడుపుకోలేదు"—శ్రామికవర్గం ఇందుకు కేవలమూ వ్యతిరేకంగా—"ఆ యంత్రాన్నే విధ్వంసంచేయాలి" (మార్క్సు కూగల్మన్‌కి వ్రాసిన జాబులో మాదిరిగా) అనే విషయం కమ్యూన్‌వలన బోధపడిందంటూ మార్క్సు - ఏంగిల్సులు దానికి విశేషప్రాముఖ్యత నిచ్చేరు. కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టోలోవారు చేసిన సంస్కరణ ఇదొక్కటే. మార్క్సు ఎంతో జాగ్రత్తగా కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాల్ని పరిశోధించేడు' రాజ్యాంగాన్ని ధ్వంసంచేసేక ఎటువంటి నూతన నిర్మాణాలు నిర్మించుకుందో- జాగ్రత్తగా పరిశోధించేడు. స్థిరసైన్యాన్ని రద్దుచెయ్యడం, వుద్యోగుల ఎన్నికలు; వారిని తొలగించేటందుకు హక్కు; సాధారణ కూలీలతోసమంగా వారికి జీతాలు ఏర్పరచడం; చర్చికీ - ప్రభుత్వానికీ సంబంధం లేకుండా చెయ్యడం; పోలీసుదళాలు రద్దుచెయ్యడం; మొదలగు వానిని జాగ్రత్తగా గమనించేడు. "వర్గపరిపాలనా పద్ధతులలో ఒకటైన మొనార్కీసు విధానాన్నే కాదు, అసలు వర్గాధికారాన్నే నాశనం చేయగల రిపబ్లికును" గా పై పద్ధతులతో మార్చేరన్నాడు మార్క్సు.

బూర్జువా పార్లమెంటరీ రిపబ్లిక్‌కీ కమ్యూన్‌కి ఎక్కడా పోలికే లేదన్నాడు.

"కమ్యూన్ వట్టి పార్లమెంటరీ సంస్థకాదు. కార్యకారిణీసంస్థ. చట్టాలుచేసేదీ - పాలించేదీకూడా అదే......పాలకవర్గంతాలూకు ఏసభ్యుడు తమకు ప్రతినిధిగా పార్లమెంటులో (ఏమూడేళ్ళో - ఏఆరేళ్ళో) కూర్చోవాలో నిర్ణయించేటందుకుమాత్రమే కాదు సార్వజనికవోటుహక్కు యొక్క వినియోగం. వ్యక్తిగతఆస్తి హక్కుకారణంగా యజమాని తన క్రింద పనిచెయ్యవలసిన కూలీలనీ - మేనేజర్లనీ ఏరుకోగలుగుతూన్నట్లే, అదేమాదిరిగా ఈఓటుహక్కు కమ్యూన్‌లో సభ్యులయినవారందరి క్షేమం కోసం తగిన మనుష్యుల్ని వెతుకుకోవడానికి పనికివస్తుంది."

బూర్జువా రిపబ్లిక్‌కీ – కమ్యూన్‌కీగల భేదాలను ఇంకా విశదీకరించేడు ఏంజిల్సు. 1891 లో ఆతడు Civil war in France యొక్క మూడవకూర్పుకి పీఠిక వ్రాస్తూ.

" 'సివిల్ వార్ ఇన్ ఫ్రాన్సు' యొక్క మూడవ భాగంలో అంతకు క్రితం వున్న రాజ్యాంగం ఏవిధంగా ధ్వంసం చేయబడిందో, దాని స్థానే నూతన రాజ్యాంగం స్వచ్ఛమైన ప్రజాతంత్ర పద్ధతుల్లో ఏలానిర్మించబడిందో స్పష్టంగా మార్క్సు వ్రాసేడు. ఇక్కడ మరికొన్ని విషయాల్ని గురించి చెప్పవలసివుంది. ముఖ్యంగా జర్మనీలో........వంశక్రమాగతమైన చక్రవర్తిత్వం బదులు, డెమాక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఉండాలని తలచడమే గొప్ప ఘనకార్యంగా వూహిస్తూన్నారు. నిజానికి ప్రభుత్వం (State) అంటే గొప్పవిశేషం ఏమీ లేదు. డెమాక్రటిక్ రిపబ్లికే గానీండి – మొనార్కీయే గానీండి – ఒక వర్గాన్ని అణిచిపెట్టేటందుకు రెండోవర్గం ఉపయోగించే ఒక యంత్రం మాత్రమే అది."

జర్మను ఛాందసుల్ని సవాలుచేస్తూ ఏంజిల్సు తన పీఠిక ముగించేడు.

"నియంతృత్వం ఏలావుంటుందో చూసేరా? పారిస్ కమ్యూన్ వేపు చూడండి. అదే శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అంటే."

కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాలమీద మార్క్సు – ఏంజిల్సులు తేల్చిన సారాంశం ఇది. కాని, రెండో ఇంటర్నేషనలులోని సంస్కరణవాద నాయకులు వీటిని మరచిపోయేరు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా అర్థాలు తీసేరు కొందరు. 1917 లో అక్టోబరుకి కొద్దిమాసాలు ముందు లెనిన్ State and Revolution అంటూ ఒక పుస్తకం వ్రాసేడు. మార్క్సిజానికి సంస్కరణవాదులు చెప్తూన్న అపార్థాలని తీవ్రంగా ఖండించేడు. మార్క్సు అభిప్రాయాల్ని ధ్రువపరుస్తూ, కమ్యూన్ విషయంలో

కొన్ని వివరాలు వ్రాసేడు. మార్క్సు యొక్క నిజమైన భావాలేవో, బయట పెట్టేడు. మార్క్సు యొక్క భావాల్ని రష్యను శ్రామికులు లెనిన్ నాయకత్వాన అమలులో పెట్టేరు. కమ్యూన్ యొక్క పొరపాట్లేవో తెలుసుకోగలగడం చేతనే అక్టోబరు విప్లవంలో మళ్ళీ అవే తిరిగి జరగకుండా సద్దుకోగలిగేరు.

మహాయుద్ధానికి పూర్వం సోషల్ డెమాక్రట్లు మార్క్సిజానికి పెడర్థాలు మాత్రమే తీసేరు. కాని, నేడు దానిని స్పష్టంగా ఎదిరిస్తూన్నారు. "ఆసమయంలో పూరుకొనేవుంటే ఫ్రెంచి శ్రామికులు అంత కంటె ఎక్కువ నష్టాన్ని పొందివుండేవారు." అనే రోజాలక్జెంబర్గు అభిప్రాయాల్ని (1898) సంస్కారవాదనాయకులలో ఒకడైన 'వాల్మరు' జర్మను సోషల్ డెమాక్రటిక్ కాంగ్రెసులో ఎదిరించేడు.

"మనపార్టీ చేసిన మహత్తరసాధనం'' అంటూ కమ్యూన్‌కి స్వాగతం ఇచ్చిన మార్క్సు అభిప్రాయాలకీ, వాల్మరు అభిప్రాయాలకీ ఎంత తేడా వున్నా, కమ్యూన్ మొట్టమొదటి శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే మార్క్సు అభిప్రాయాన్ని మాత్రం కాదనలేకపోయేడు. ఈ నాటి సోషల్ డెమాక్రట్లలోనున్న మరో విశేషం ఏమిటంటే శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే శబ్దాన్నే త్రోసిపుచ్చి బూర్జువా సామాజికవిధానానికి మూలస్తంభాలుగా తయారయ్యేరు.

శ్రామికవర్గ విప్లవానికి పరమద్రోహియైన కారల్ కాట్స్కీ 'కమ్యూనిజు మానిఫెస్టో అండ్ డెమాక్రసీ' అనే వ్యాసంలో పారిస్ కమ్యూన్ కేవలం ఒకప్రాంతీయ సంఘటనం మాత్రమేననీ, కార్మికవర్గానికి ఈ పెట్టుబడిదారీ సామాజిక విధానాన్ని మార్పుచేసే అభిప్రాయమే వుంటే వారు విప్లవధోరణినీ - అంతర్యుద్ధవిధానాన్నీ వొదులుకోవాలనీ వ్రాసేరు.

సోవియటు యూనియనులో ఏర్పడిన శ్రామికవర్గనియంతృత్వం ఎడల తనకున్న అసహ్యంఅంతా కక్కుతూ వ్రాసిన "ఫ్రమ్ డెమాక్రసీ టు

స్టేట్ స్వేవరీ" అనే కరపత్రంలో అసహ్యకరమైన 'శ్రామికవర్గనియంతృత్వం' అన్న శబ్దాన్నే వూరతొలగించండి అని జర్మను కార్మికులకి సలహా ఇచ్చేడు.

"శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే శబ్దాన్నే మరచిపోవలసిన అవసరాలు చాలావున్నాయి. అది ఎన్నో దురభిప్రాయాలకి తావిస్తూంది. 1917 కి పూర్వం మార్క్సిస్టు వాఙ్మయంలో కేవలం వాదనకోసమే ఆపదం వాడబడింది. అంతేగాని, ప్రచారంకోసం ఉద్దేశించబడలేదు,".

మార్క్సు - ఏంజిల్సులు తప్పిజారి అన్నమాట పట్టుకొని ఎందుకు పాకులాడాలంటాడు కాట్స్కీ.

"మార్క్సు - ఏంజిల్సులు శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని ఉదాహరించేరని మాటిమాటికీ బోల్షివిక్కులు వారివేపు మొగ్గుతూంటారు. వారిను వురూ ఆశబ్దం ఎటువంటి అర్థం ఇస్తుందో గ్రహించకుండానే అప్పుడప్పుడు ఉపయోగిస్తూవచ్చేరు. ఈనాడు అదె బోల్షివిక్కులకి ఒక కార్యక్రమం అయిపోయింది."

ఈవిధంగా రెండో ఇంటర్నేషనలులోని సిద్ధాంతవేత్తలు మార్క్సు సిద్ధాంతాలు తారుమారుచేస్తారు. మార్క్సు శ్రామికవర్గనియంతృత్వానికి ఎంతప్రాముఖ్యత నిచ్చేడో ఆతనివ్రాతలలోనే కనబడుతూంది. 1852 లో "వైడెమీర్" కి (Weydemeyer) మార్క్సు ఒక జాబు వ్రాసేడు. వర్గాల్ని - వర్గకలహాల్ని [illegible] కనిపెట్టలేదని వ్రాసేడు, దానిలో.

"నాకంటె చాలాకాలం ముందుగానే బూర్జువా చరిత్రకారులు వర్గకలహాల చారిత్రిక పరిణతిని కనిపెట్టేరు. బూర్జువా అర్థశాస్త్రవేత్తలే,

వర్గాలయొక్క ఆర్థిక వివరణలు వ్రాసిపెట్టేరు. నేను కనిపెట్టినది కేవలం కొత్త విషయం. వర్గాలకీ - ఉత్పత్తి యొక్క అభివృద్ధిలోకలిగే పోరాటాలకీ సంబంధం వుందనేది ఒకటి. వర్గపోరాటం శ్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి దారితీస్తుందన్నది రెండోది. ఈనియంతృత్వం వర్గాలనే రద్దుచేసి, వర్గరహిత సమాజానికి దారితీస్తుందనేది మూడోది."

(లెనిను State and Revolution లో ఉదాహరించేడు)

కాట్స్కీ దృష్టిలో దప్పిజారి అన్నమాటే మార్క్సు సిద్ధాంతాలకల్లా మూలకందం అన్నవిషయం స్పష్టంఅయిందిగదా?

కొందరు సోషల్ డెమాక్రటిక్ సిద్ధాంతవేత్తలు కాట్స్కీనికూడా తలదన్నేరు. వారు రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన మార్క్సు అభిప్రాయాలనే నిరసించి లిబరల్ అనార్కిస్టువాదానికి అనుకూలంగా మాటలాడుతూవున్నారు. 'కూనో' తన మార్క్సియన్ థియరీ ఆఫ్ స్టేట్' అనే పుస్తకంలో 'ఆధునిక రాజ్యాంగయంత్రం' ఒక్క ఆర్థిక వ్యవహారాలలోనేగాక "అన్నిటిలోనూ వేలుపెడుతూంది" - 'వ్యక్తిగత - కుటుంబగత వ్యవహారాలలోకూడా అది జోక్యం చేసుకుంటూంది' అన్నాడు.

'ఆకాలంనాటి లిబరల్ అనార్కిస్టు ధోరణులతో బాగా పరిచితులయిన మార్క్సు - ఎంగిల్సులు ఊహించినదానికి కేవలమూ వ్యతిరేకవిధానాన్ని అనుసరిస్తూంది రాజ్యాంగవిధానం.'

(Cunow: Die Marxistiche Staatstheorie)

ఈద్రోహుల దృష్టిలో కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాలకి ఏమాత్రమూ విలువలేదు. శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని వారు ఎన్నడూ అంగీకరించ

లేదు. వీరు కమ్యూన్ సాధించిన విప్లవకర కార్యాలవైపేనా తిరిగిచూడరు. బోల్షివిక్కుల్ని పట్టుకు తిట్టడం వీరిపని. మార్క్సు కమ్యూన్ ఏతప్పులు చేసిందన్నాడో వాటినే — వర్సైయిల్సు ముఠాతోటి పోరాటంలో వారు చూపిన మెత్తదనం, అస్థిరత్వం, కంగారు, అంతర్యుద్ధం ఆరంభించడానికి వారు చూపిన అయిష్టత, దానిని తీవ్రంగా — కొసకంటా, సాగించడంలో వారు చూపిన అయిష్టత — వీనినే పారిస్ కమ్యూన్ చేసిన ఘనకార్యాలని పొగిడేరు.

నేటి సోషల్ షాసిస్టులకి పితామహులనదగిన టోలెయిన్ (ఇంటర్నేషనలులో సభ్యుడు.) పెటీబూర్జువావర్గ లూయీబ్లాంకూ, ఆ కమ్యూన్ రోజులలో వర్సైయిల్సు ముఠాతో పోయి చేరేరు. మళ్ళీ మన కాలంలో నాస్కీ, జోర్గిబెల్, కాట్స్కీ, హిల్ఫర్డింగ్ లు విప్లవకర శ్రామికవర్గాన్ని అణిచి పెట్టి, పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని రక్షించడానికి నడుముకట్టేరు.

ప్రశ్నలు.

1. మొదటి ఇంటర్నేషనలు ఏర్పడిన కాలంనాటి ప్రత్యేక లక్షణాలు ఏమిటి?

2. ప్రౌఢనిజం - బకుని నిజం ఈ రెంటికీగల వర్గమూలాలు వివరించు.

3. నిబంధనావళి - కార్యక్రమము విషయంలో మొదటి ఇంటర్నేషనలుకీ - కామిన్‌టరన్‌కీ గల పోలికలూ తేడాలు చెప్పు.

4. పారిస్ కమ్యూన్ చేసిన ముఖ్యమైన పొరపాట్లేమిటి?

5. ఏ కారణాలచేత పారిస్‌కమ్యూన్ శ్రామికవర్గ నియంతృత్వమే ననడానికి తగివుంది.

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA121B179
పుస్తకం పేరు	ప్రపంచకార్మికోద్యమచరిత్ర
తారీఖు	28/10/24
ముందు అట్ట	no
వెనుక అట్ట	no
మొత్తం పేజీలు	55
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	no
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	munisha
పేజీలు విడదీసినది	munisha
స్కాన్ చేసినది	thasin
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	good